

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 7 rozhodl v hlavním líčení konaném dne 3. března 2023 samosoudcem JUDr. Tomášem Hübnerem,

takto:

Obžalovaní

1. **Vladimír Kapal**, narozený 23. 3. 1949 v Praze, trvale bytem Průhon 142/1, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,
2. **PhDr. Josef Skála, CSc.**, narozený 27. 5. 1952 v Praze, trvale bytem Londýnská 537/16, Praha 2,
3. **Ing. Juraj Václavík**, narozený 20. 3. 1960 ve Slovenské republice, trvale bytem Okr. Tě. Jára Cimrmana 480, Stará Hut',
4. právnická osoba **Spolek Svobodné rádio**, IČO: 04639855, se sídlem V Zátěši 333, Braškov,

jsou vinni, že

I. obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

dne 2. 7. 2020 v čase od 20.48 hodin se obž. Kapal jako moderátor a jím pozvaní hosté obž. Skála a obž. Václavík vystupující pod pseudonymem Jiří Šifrin vyjadřovali v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) obž. Spolkem Svobodné rádio, IČO: 04639855, jako rozhovoru vedeného prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě obž. Kapalem z přesně nejištěného místa, obž. Skálou z místa jeho bydliště v Praze 2 a obž. Václavíkem z místa jeho bydliště ve Staré Hutí, kdy rozhovor byl obž. Kapalem s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílán a zvukový záznam o délce 1:46:35 uveřejněn jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na adrese Svobodného rádia v odkazu <https://svobodne-radio.com/2020-07-02-studio-beta-josef-skala-a-jiri-sifrin-katyn/> (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube <https://youtu.be/DhBvI5bsQ0> pod názvem 2020-07-02 – Studio Beta – Josef Skála a Jiří Šifrin – Katyn, přičemž v průběhu rozhovoru obžalovaní ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali

Shodu s prvopisem potvrzuje: Gabriela Leszczuková

vylučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. kатыňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu události před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. kатыňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizované a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, přičemž zejména:

obž. Kapal formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. kатыňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přítakání odpovědi obž. Václavika uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

obž. Skála uváděl, že v kauze narazil na mnoho a mnoho rozporů a falzifikací v tom, jak se to podává, označil kатыňský masakr opakovaně za legendu, která se dnes má za jistoto a garantovanou, ale vznikla v nacistickém propagandistickém aparátu, rovněž exhumací obětí z hromadných hrobů v roce 1943 označil za údajnou, legenda o existenci kатыňského masakru měla žít pouze mezi silami na straně nacismu a u protisovětských uskupení, pozdní přiznání viny Sovětským svazem a Ruskem označil za podbízění se západním politikům a brutální přepisování ruských dějin, nalezene hromadné hroby měl za naaranžované nacistickým aparátém, uváděl, že k masovým popravám, k popravám „někde v lese“ v Sovětském svazu vůbec nedocházelo, zpochybňoval vysoký počet obětí a úřední nařízení poprav, nepravdivě uváděl, že Evropský soud pro lidská práva tzv. kатыňský masakr nepotvrdil, zpochybňoval oficiální přiznání viny za dehonestace tehdejších představitelů Sovětského svazu, pokud podle něj došlo k popravám polských důstojníků, mělo jít pouze o 3 196 lidí souzených za antisemitské pogromy, represí a vraždy sovětských válečných zajatců, k závěrečnému zhodnocení uvedl, že sovětská bezpečnostní moc a vojenská moc popravu daného typu nikde a nikdy za války nedělala, jde o čisté německou metodu, všechny důkazy o vině sovětské NKVD jsou „na vodě“ a není jediný, který by nebyl významně zpochybněn, ne-li generálně zpochybněn,

obž. Václavík hovořil o vlastním průzkumu (bez bližšího určení) se závěrem 3:1, později 10:1 pro vinu nacistického Německa, kdy doklady o zločinu vydané po přiznání Sovětským svazem měly být jednou z klíčových záležitostí ideologické války proti Sovětskému svazu, zpochybňoval pravdivost přiznání viny Sovětským svazem a předaných dokumentů, které podle něj měly pouze právně rozvrátit Sovětský svaz, zpochybňoval vysoké počty pohřbených obětí a jejich původ, mj. tvrdil, že v hromadných hrobech se jednalo o mrtvolky svezené na místa Němci (jejich obětí), ke zhodnocení celé věci uvedl, že si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana, dále hrubě urážel polské oběti masakru za pomoci údajné citace z neurčené ruské knihy tím, že podle ní cit. polští důstojníci v kатыňském lese dostali do zátylku německou kulku, není to spravedlivé, ale ani sovětská kulka by nebyla ta správná, pouze polská kulka by pro ně byla tou nejvyšší spravedlností, později zavraždění polští váleční zajatci se podle něj měli v zajateckých táborech pouze scházet a pak se víceméně rozbíhat po místních tržištích, kde šmelili,

tedy

veřejně popírali a zpochybňovali válečný zločin,

II. obžalovaný Spolek Svobodné rádio

prostřednictvím obž. Kapala jako člena výboru jako statutárního orgánu a partnera předsedkyně výboru Soni Zikmundové, který má navíc rozhodující trvalý vliv na řízení spolku a jeho mediální činnost jako naplnování jediného účelu, při které se jako hlavní osoba spolku a rádia též prezentuje, v rámci činnosti a v zájmu spolku nejdříve připravil téma a formát a pozval hosty, poté dne 2. 7. 2020 od 20.48 hodin vytvořil prostor a uskutečnil prostřednictvím obž. Kapala jako moderátora z přesně nezjištěného místa v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného spolkem na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) rozhovor vedený prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě s pozvanými hosty - obž. Skálou z místa bydliště v Praze 2 a obž. Václavíkem vystupujícím pod pseudonymem Jiří Šifřín z místa bydliště ve Staré Huti, rozhovor s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílal a zvukový záznam o délce 1:46:35 spolu s žádostí o finanční příspěvky posluchačů pro spolek a poděkování za ně uveřejnil jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na své adrese Svobodného rádia v odkazu <https://svobodne-radio.com/2020-07-02-studio-beta-josef-skala-a-jiri-sifrin-katyn/> (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube <https://youtu.be/DhBvL5bsQ0> pod názvem *2020-07-02 – Studio Beta – Josef Skála a Jiří Šifřín – Katyn*, přičemž v průběhu rozhovoru obž. Kapal, Skála a Václavík ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizované a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, během vysílaného pořadu obž. Kapal formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a fotografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přitakání odpovědi obž. Václavíka uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

tedy

veřejně popíral a zpochybňoval válečný zločin,

čímž spáchali

obžalování Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

ad I.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Gabriela Leszczuková

přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku,

obžalovaná právnická osoba Spolek Svobodné rádio

ad II.

přečin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnost právnických osob a řízení proti nim, a podle § 405 tr. zákoníku,

a odsuzují se

obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

za přečin ad I.

podle § 405 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu odkládá na zkušební dobu 5 let.

obžalovaný Spolek Svobodné rádio

za přečin ad II.

podle § 405 tr. zákoníku a § 23 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, k trestu uveřejnění rozsudku v rozsahu výrokové části s velikostí a typem písma odpovídajícími písemnému vyhotovení rozsudku prostřednictvím veřejné internetové sítě na adrese internetového rádia Svobodné rádio www.svobodne-radio.com ve lhůtě 30 dní od právní moci rozsudku na dobu nejméně 90 dní.

Odůvodnění:

1. Po dokazování provedeném v hlavním líčení ve dnech 1. 2. 2023 a 3. 3. 2023 (v druhém termínu se konalo též hlavní líčení v řízení sp. zn. 24 T 15/2023, do kterého bylo 1. 2. 2023 z procesních důvodů vyloučeno a poté po přednesu obžaloby opět do původního řízení spojeno projednání věci obžalované právnické osoby) soud bez pochybnosti učinil následující závěry o skutkovém ději podle bodů I. a II. výroku. Obž. Kapal na platformě pořadu Studio Beta internetového rádia zřízeného jeho Spolkem Svobodné rádio daného dne a času inicioval, zorganizoval, distančně odvíšlal a na veřejně dostupnou síť internet volně umístil pořad, který měl být diskusí na předem určené téma tzv. katyňského zločinu. Ve skutečnosti obžalovaný oslovil a do pořadu cíleně pozval jemu známé obž. Skálu a Václavíka, u kterých mj. s ohledem na jejich publikační a politickou minulost věděl, že názory a příspěvky k dané problematice budou k sobě navzájem a s ním v souladu, a to duchu popírání odpovědnosti Sovětského svazu a zpochybňování masových parametrů vražd podle propagandy a lživé argumentace z dob stalinismu před opakovaným přiznáním pravdy vrcholnými činiteli a orgány Sovětského svazu a Ruské federace, žádný zastánce odlišného náhledu pozván nebyl, protiargumenty se obžalovaní vůbec nezabývali. Nešlo o skutečnou diskusi ani diskusi odborníků (u žádného z aktérů nebylo známé relevantní historické vzdělání nebo kvalifikace, tím méně z doby, kdy už společenské vědy včetně popisu a hodnocení dějin nebyly znehodnoceny ideologií a falzy socialismu a komunismu), jen o prezentaci znalosti a „recyklování“ původní sovětské propagandy uváděním jejich argumentů a důkazů, které již byly jako celek a jednotlivě vyvráceny a odmítnuty odbornou veřejností a politickými reprezentacemi, skutečný stav byl soudně a publikačně potvrzen, je součástí veřejného vědomí a obecné znalosti dějin. Obž. Skála a Václavík jako údajní odborníci a obž. Kapal jako vedoucí pořadu za vzájemného přitakávání a doplňování se nabídli posluchačům formou a obsahem popsány ve výroku ucelenou propagandistickou exhibicí s množstvím lží, zkreslených a neúplných informací, zdánlivých „převratných“ zjištění a důkazů vylučujících platnou verzi (ve skutečnosti již

mnohokrát vyvrácených a vysvětlených), manipulací, zavádějících tvrzení, urážek a pomluv směrem k politické reprezentaci Sovětského svazu a Ruska po porážce stalinismu a ukončení komunistické totality a samotným obětem válečných masakrů, a to s konečným jednoznačným sdělením (výslovné ujištění všech tří aktérů o jejich přesvědčení) o popření pachatele, podoby a rozsahu historického zločinu, spáchaného přitom prokazatelně a nezvratně komunistickým Sovětským svazem a jeho tajnou službou převážně na polských občanech po okupaci východních částí Polska. Takové mělo být a bylo vyústění informací v kontextu celého pořadu – s cílem založit či podpořit u posluchačů hrubě zkreslený pohled odlišný od historické reality. Obžalovaní se dopustili srovnatelného jednání (co do cílů působení, formy a závažnosti), použili obdobné metody manipulace a dezinformace a později stejnou účelovou obhajobu jako osoby dopouštějící se kdekoli popírání jiných zločinů proti lidskosti, válečných zločinů nebo genocidia – typicky a nejčastěji se jedná o holokaust Židů za druhé světové války jako zločin nacistického Německa (zejména ze strany zastánců tzv. osvětimské lži, tedy zpochybňování existence koncentračních táborů a jejich vyhlazovací funkce v rámci genocidy).

2. Shora uvedený skutkový stav soud zjišťoval z listinných důkazů, zvukového záznamu celého pořadu zachyceného na CD (záznam je rovněž volně přístupný k přehrávání na internetových odkazech uvedených ve výroku, doslovný přepis je na čl. 166 a násl. spisu) a výpovědi obžalovaných (u spolku pouze z jeho vyjádření určené osoby, v době výpovědi ostatních obžalovaných u hlavního líčení 1. 2. 2023 byla věc vyloučena). Soud se v rámci dokazování v rozsahu daném § 2 odst. 5 tr. řádu zabýval předmětným jednáním (skutky) obžalovaných – iniciováním a zorganizováním diskuse, jejím obsahem a účastí aktérů, uveřejněním a nastálým a možným účinkem. Předmětem dokazování nebyl samotný katyňský masakr jako notoricky známá a jasně prokázaná historická skutečnost, četné důkazní návrhy obžalovaných v tomto směru soud zamítl. Dokazování se soustředilo na jednání obžalovaných a nestalo se prostorem pro další popírání a zpochybňování válečného zločinu, ač se o to obžalovaní během pojednání snažili. Obžalovaní ve výpovědích a ve vyjádřeních po přehrávání pořadu nepopírali autentičnost záznamu a účast na zaznamenaném pořadu. Obž. Václavík konání „diskuse“, svoji účast na ní a vlastní příspěvky učinil nespornými po rozhodnutí soudu s následky podle § 206d tr. řádu. Obž. Spolek Svobodné rádio se ústy předsedkyně výboru Soni Zikmundové vyjádřil tak, že jeho rádio je protiválečné a promírové, 2. 7. 2020 mělo umožnit akademickou debatu na téma „Katyň“. Aktéři rozpravy potvrdili svoji vzájemnou známost před natočením pořadu tak, jak vyplývala i z úvodního slova moderátora - obž. Kapala. Ten ve výpovědi také uvedl, že pořad inicioval v rádiu na žádosti posluchačů, obž. Skálu znal delší dobu z vystupování na cit. „jeho rádiu“ a označil ho za přítele. Obž. Václavík měl podle svého vyjádření s obž. Skálou nějaká jednání, pak ho obž. Skála pozval do rádia, věděl, že pořad povede obž. Kapal. Obž. Skála zmínil dřívější opakované vystupování v rádiu obž. Kapala, znalost obž. Václavíka jako překladače literatury z moderních dějin Ruska a autora knihy Bůh synergie – autorství knihy a užívání pseudonymu Jiří Šifrin potvrdil i obž. Václavík ve své výpovědi (zmiňovaná kniha oslavovala diktátora J. V. Stalina – vedle veřejně dostupných nabídek a anotací na knižních e-shopech viz poznámka dále zmíněného doc. Vykoukala, čl. 99), k účasti v pořadu jej oslovil obž. Kapal. Účastníci potvrdili distanční způsob vedení rozhovoru z míst svých bydlíšť, oba hosté věděli o tom, že pořad včetně jejich vystoupení bude nahráván a uveřejněn. Za zcela zásadní pro posouzení jednání obžalovaných soud pokládal předložení na CD a přehrávání celého záznamu diskuse, ze kterého bylo možné si učinit jasnou představu o tom, co během večera zaznělo a bylo uveřejněno bez spekulací o příp. úpravách či vytržení výroků z kontextu. Za prokázaný má soud celý obsah diskuse a příspěvky jednotlivých obžalovaných tak, jak byly zachyceny v záznamu a obecně a konkrétněji vymezeny ve výroku (mimo rámec poslechu a přepisu cca v polovině pořadu proběhla přestávka prokládaná hudbou s žádostmi o finanční podporu). Soud prováděl dokazování předložením a čtením vyjádření odborníků z historických oborů a institucí ke stavbě a obsahu pořadu, původu, stáří a kvalitě argumentů a důkazů užitých obžalovanými při znalosti tradiční sovětské propagandy. Doc. PhDr. Jiří

Vykoukal, CSc., jako historik se specializací na středovýchodní Evropu působící na FSV UK s množstvím odborných publikací ve svém expertním stanovisku z 22. 11. 2021 (č.l. 98) popsal zřejmý záměr „diskuse“ popřít sovětskou odpovědnost za katyňské vraždy, návrat obžalovaných k sovětské verzi událostí z let 1943-1990 při jejím zaranžování do nepochybné expertízy, výstavba a organizace argumentů podle něj odpovídala kombinaci konspirační teorie a manipulace. Autor vyjádření upozornil na agresivní rétoriku obžalovaných s vulgaritami směřem k nevyhovujícím názorům a osobám podílejícím se na přiznání sovětské viny, zkrslující hledání „nevysvětlitelných problémů a rozporů“ tam, kde nejsou, ignorování obrovského množství dokumentů a výzkumů k tématu, chybné závěry na základě odborných neznalostí nebo ignorování faktů, na závěr zmínil obecnou shodu všech seriózních badatelů na tom, kdy k vraždám došlo, kdo o nich rozhodl a kdo je provedl. Doc. PhDr. Jiří Friedl, Ph.D., DSc., český historik a vědecký pracovník Historického ústavu AV ČR věnující se dějinám Polska, československo-polským a česko-polským vztahům ve 20. století a dějinám střední a východní Evropy 20. století v expertním stanovisku ze 7. 4. 2021 (č.l. 102) popsal u diskutujících deficit elementárních znalostí problematiky a širších historických souvislostí, čerpání z „argumentů“ (mnohokrát již vyvrácených) sovětské propagandy svalující odpovědnost za katyňské události na Němce, rovněž si všiml nejasné zmínky obž. Václavíka o nějakém „svém výzkumu“, zabýval se konkrétními předestřenými „důkazy“ a jejich vyvrácením, zmínil neznalost historických reálií obž. Skály s opakováním tradiční sovětské stalinistické propagandy. Z protokolu o ohledání webových stránek z 22. 3. 2022 (č.l. 161) soud ověřil stále aktuální a dostupné umístění relace na webové stránce Svobodného rádia a na platformě YouTube (po vyhledání může docházet a dochází k automatickému přeprnutí zadané adresy s koncovkou *-.cz* na *-.com* a obráceně). Dále z protokolu vyplynulo, že rozhlasový pořad na YouTube vykazoval v daný den dosavadních 8 500 zhlédnutí a 137 souhlasů (tzv. lajků), žádný záporný; „docela velkou sledovanost“ pořadu a vyšší počet tzv. lajků potvrdil ve výpovědi i obž. Skála. K obžalovaným bylo zjištěno, že podle opisů z evidence Rejstříku trestů fyzických a právnických osob a opisů z evidence přestupků nemají žádný záznam, jde tedy o osoby bezúhonné. Podle výpisu ze spolkového rejstříku (č.l. 466) je obž. Spolek Svobodné rádio spolkem zapsaným 7. 1. 2016 s účelem *mediální činnost v komplexním rozsahu*, statutárním orgánem je výbor tvořený předsedkyní Soňou Zikmundovou a členem obž. Kapalem, jménem spolku jsou oprávněni jednat předseda a člen výboru. Podle článku VI. stanov spolku (č.l. 467) je statutárním orgánem výbor spolku o dvou členech, kdy k platnosti úkonů je třeba alespoň jednoho z výše uvedených funkcionářů. Podle zápisu z ustavující schůze spolku (č.l. 469) byl dne 25. 11. 2015 zvolen výbor spolku ve výše uvedeném složení, účastnilo se celkem 5 osob včetně jmenovaných. Podle lékařské zprávy z 23. 1. 2023 se dá uzavřít, že obž. Kapal je spoližijícím partnerem Soni Zikmundové. Podle výtisku z internetové stránky Svobodného rádia www.svobodne-radio.com pořízeného před konáním hlavního líčení 3. 3. 2023 je prezentovanou osobou – představitelem rádia obž. Kapal, označovaný zde jako regionální publicista a novinář, dále stránka obsahuje určení spolku jako zřizovatele a žádost o finanční příspěvky s číslem účtu. K otázce působení jednání obžalovaných na veřejnost a zvláště ty, kterých se událostí katyňských vražd dotýkaly nejvíce - pozůstali po obětech a jejich příbuzné (zavraždění pocházeli též z území českých zemí, zejména Hlučínska), soud provedl důkaz písemným prohlášením z 1. 3. 2023 spolku Rodzina Katyńska w RCz - Katyńska rodzina v ČR, z.s., IČO: 75080206, rukou předsedy Ing. Ryška, který se s nahrávkou seznámil a následně mj. uvedl, že předvedené překrucování historických faktů po obdobné praxi komunistických úřadů do roku 1989 pokládají pozůstali po zavražděných za nebezpečné a hluboce je uráží, omlouvání a zpochybnování sovětské genocidy provedené na polských zajatcích v Katyňském lese je podle něj nanejvýš trestuhodné.

3. Soud nedokazoval samotný katyňský masakr, který vzal za notoricky známý a nepopíratelný historický fakt, notoricky známou historickou skutečností obdobně jako např. holocaust a nacistické genocidium vůči Židům jako zločin nacistického Německa (srov. usnesení

Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 81/2020, sp. zn. 6 Tdo 674/2019) a jiné zločiny nacismu a komunismu zejména ze strany Sovětského svazu za doby stalinismu (např. uměle vyvolaný hladomor na Ukrajině počátkem 30. let, jinde zločiny Rudých Khmerů v Kambodži atd.). V tomto směru je dostatečný závěr, že jde právě o takto kvalifikovanou (zjištěnou) historickou skutečnost. Pokud se v České republice či jinde ve světě processně aplikovaly tzv. zákony o paměti proti falšování dějin, k ochraně pověsti a práv obětí genocid, válečných zločinů a zločinů proti lidskosti, zabýval se soud ohledně daných dějinných událostí nejvýše jejich kategorizací (zda např. šlo o uznané genocidium, zločin proti lidskosti nebo válečný zločin), nikoli přezkoumáváním popisu událostí a závěrů historiků, vědomí a přesvědčení odborné veřejnosti, zvláště pokud zločiny byly potvrzeny vnitrostátními nebo mezinárodními soudy, mezinárodními tribunály (viz rozsudek senátu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ve věci Perincek v. Švýcarsko ze 17. 12. 2013 a 15. 10. 2015). V tomto ohledu soud zásadně nesouhlasil s tvrzením obhajoby, že v trestním řízení musí být prokázáno vše, nelze mít nic za skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety), tj. skutečnosti známé širokému okruhu osob v určité době na určitém místě. Podle soudu kromě skutečností vyplývajících z obecných poznatků (běh času, střídání ročních období, existence států a jejich umístění atd.) je třeba do dané kategorie zařadit právě nepochybné historické skutečnosti vyplývající z poznatků vědy, ohledně kterých existuje konsensus široké odborné veřejnosti, které jsou navíc uchovány ve vzpomínkách pamětníků a pozůstalých a jsou, resp. měly by být dostupné široké veřejnosti v rámci výuky, činnosti sdělovacích prostředků apod. Absurdní je představa, že by u každého soudu mělo být dokazováno, že např. existovaly osvětimské plynové komory, kolik bylo u nich obětí, jaké bylo technické provedení, že vůbec docházelo k persekuci a likvidaci Židů, šířeji že proběhla druhá světová válka atd. Odborně zjištěné a potvrzené, obecně známé historické skutečnosti v širokém vědeckém konsensu nejsou předmětem dokazování podle § 89 tr. řádu, nejsou součástí dokazovaného jednání (skutku) pachatele. Důsledkem opačného přístupu by mj. bylo, že projednání obžaloby by poskytlo pachateli bez sebereflexe pouze další prostor k pokračování v páchání trestné činnosti, a to navíc veřejně za příp. mediální pozornosti, za přítomnosti a nuceného zapojení stran a soudu do nemístných (potenciálně trestných) diskusí nebo polemik. U katyňského masakru z dubna až května 1940 základní rysy tragických událostí a následnou zastírací snahu Sovětského svazu stručně a přehledně popsal v rovině soudních rozhodnutí především rozsudek Velkého senátu ESLP ve věci Janowiec a ostatní proti Rusku z 21. 10. 2013 v řízení vyvolaném rodinnými příslušníky několika poručíků polské armády, kteří byli v průběhu sovětské invaze do Polska v září 1939 zajati jako váleční zajatci, posláni do koncentračních táborů a popraveni v roce 1940 v Charkově, Tveri a Katyni (č.l. 246, 248): V březnu 1940 nařídilo vedení NKVD se souhlasem vedení Politbyra zastřelení 14 tisíc bývalých polských vojenských a policejních velitelů a 11 tisíc dalších členů polského protirevolučního hnutí, kteří byli uvězněni na počátku sovětské invaze na území východního Polska v roce 1939 a následně převezeni do sovětských táborů. K popravě polských vězňů došlo na základě rozkazu v dubnu a květnu 1940 v Katyňském lese a Charkově. V letech 1942 a 1943 byly v blízkosti Katyňského lesa objeveny masové hroby. Objev byl následován provedením exhumací a zřízením mezinárodní vyšetřovací komise, která konstatovala odpovědnost sovětského vedení. Sovětské vedení odpovědnost odmítalo a z masakru obviňovalo Němce, kteří měli polské vězně vyvraždit v průběhu léta 1941. V září 1943 byla ustavena další Zvláštní státní komise, která usilovala o získání důkazů o odpovědnosti Německa a potvrdila ji ve svém komuniké v lednu 1944. Katyňský masakr byl zmiňován také před Mezinárodním vojenským tribunálem v Norimberku jako jedna z ukázek válečných zločinů, v závěrečném rozsudku se však již neobjevil. V průběhu studené války byla část důkazní dokumentace o popravě polských válečných zajatců zničena a zbylá část vložena do zvláštní složky přístupné pouze generálnímu tajemníku Komunistické strany. Zachovalé dokumenty byly zveřejněny na stránkách ruských státních archivů v roce 2010: obsahovaly návrh NKVD z března 1940 a rozhodnutí politbyra o popravě (§ 1-37). V dubnu 1990 poskytl

prezident SSSR Gorbačov polskému prezidentovi Jaruzelskému dokumenty potvrzující odpovědnost sovětského vedení za zločiny spáchané v Katynském lese. V březnu 1990 bylo zahájeno vyšetřování pro trestný čin zmizení, na podzim 1991 byly provedeny exhumace masových hrobů v Charkově, Mednoji a Katyni. V říjnu 1992 prezident Jelcin oficiálně přiznal, že polští velitelé byli odsouzeni k smrti Stalinem a vedením Politbyra, a v průběhu oficiální návštěvy Polska vyjádřil obětem svou úctu. Vyšetřování pokračovalo v průběhu následujících let i za asistence státních zástupců z Běloruska, Polska, Ruska a Ukrajiny. V letech 2001, 2002 a 2004 se předseda polského Institutu národní paměti opakovaně a neúspěšně dožadoval obdržení dokumentů z vyšetřování od ruského vojenského státního zastupitelství. V září 2004 ruské státní zastupitelství uzavřelo vyšetřování na základě skutečnosti, že osoby pravděpodobně nesoucí odpovědnost za masakr byly již mrtvé, rozhodnutí zastavit vyšetřování bylo označeno jako přísně tajné (§ 38 – 48). Evropských soud jasně deklaroval, že masové popravy polských vězňů představovaly válečný zločin (č.l. 248, 253), smrt obětí byla sovětskými orgány uznána jako historický fakt (č.l. 250), závažnost zločinu je pro pozůstalé silným emočním faktorem (č.l. 253), odpovědnost sovětských orgánů byla přiznána na nejvyšší politické úrovni (č.l. 251). Na výzkumy a zjištění o katynském masakru navázalo nepřeberné množství veřejně dostupných pramenů knižních, elektronických i uměleckých, studií, literatury populární a odborné, která se kromě samotných událostí zabývala následným sovětským zatajováním pravdy a vyvracela užité dezinformace. Soud se podrobně seznámil např. s prací PhDr. Karla Richtera, CSc. nazvanou *Zločin, který unikl trestu, Masakr v Katyni* (Nakladatelství Epocha s.r.o., druhé vydání v roce 2019). Tento vojenský historik a autor množství publikací se k sovětským zastíracím snahám od obsazení katynské oblasti a zřízení výhradně sovětské *Zvláštní komise pro stanovení a zkoumání popravy válečných zajatců – polských důstojníků – nacistickými nálezádkami* vedené Stalinovým osobním lékařem Burděnkem (zvolený název dostatečně vypovídá o „objektivitě“ komise a jejích budoucích předem jasných „závěrech“) vyjádřil takto (pro porovnání shodných argumentů a materiálů obžalovaných): V kapsách mrtvol se nově podle „nalezu“ sovětské komise „objevilo“ několik dokumentů s daty po masakru (jeden dopis, dvě pohlednice, náboženský obrázek a pět účtenek – oproti značnému množství dříve skutečně nalezených materiálů u obětí), vyslyšení nově měnili svoje výpovědi, zdůrazňoval se německý původ střel a pistolí (ve skutečnosti se sice jednalo skutečně o německé zboží, ale dodané z Moskvy, šlo o německé zbrojní dodávky do Ruska z třicátých let), opominuly se nálezy bodných ran bodáky sovětského typu na obětech. Závěry komise hovořily o údajné vině fiktivního německého útvaru. Této tzv. Burděnkově komisi se přes značnou snahu a zadání sovětského vedení nepodařilo vyvrátit sedm zásadních zjištění původní smíšené komise z roku 1943, potvrzujících nezvratné závěry o sovětské vině, způsobu a době spáchaní válečného zločinu: 1. noviny, dopisy i jiné dokumenty nalezené v kapsách stejnokrojů byly datovány nejpozději dnem 6. 5. 1940 (před ukončením sovětské likvidace táborů, daleko před německým útokem na Sovětský svaz); 2. mikroskopické prozkoumání bodných ran na tělech obětí prokázalo, že byly způsobeny čtyřhrannými bodáky sovětského vzoru; 3. v hrobech nebyl nalezen žádný hmyz, což svědčilo o tom, že těla byla pochována v období nízkých teplot, nikoli koncem léta, jak dokazovala sovětská komise; 4. všichni zastřelení důstojníci byli oblečení teple, oblečení bylo v dobrém stavu, nikoli obnošené jako po ročním nošení při stavebních pracích, které měli údajně (podle sovětských zdrojů) zajatci vykonávat; 5. totéž platilo pro důstojnické boty, podrážky ani podpatky nebyly sešlapané; 6. provaz použitý ke spoutání obětí byl ruské výroby, způsob spoutání stejný jako u dřívějších obětí stalinského teroru pohřbených opodál před lety; 7. mikroskopické zkoumání stromků na hrobech v roce 1943 prokázalo tříleté stáří. Původních mezinárodních expertů z roku 1943 pod německým patronátem se zúčastnil též obžalovanými zmiňovaný prof. MUDr. Hájek, který nálezy vedoucí k sovětské vině potvrdil, po válce byl však stejně jako bulharský kolega dr. Markov zatčen a pod hrozbou, že bude postaven před revoluční soud, donucen svoje závěry odvolat mj. v pamfletu z roku 1945, který žádali obžalovaní provést k důkazu – pro srovnání,

jiní kolegové prof. Palmieri a Naville ze zemí mimo poválečný vliv Sovětského svazu svá pravdivá stanoviska nikdy nezměnili. Zakrývání viny ze strany Sovětského svazu mohlo mít vynucený a dočasný úspěch pouze na jeho území a ve sférah vlivu včetně Československa, vydrželo tam v podstatě až do zániku totalitního bloku. Je ovšem pravdou, že do konce války dostupné informace o pravém stavu přehlíželi ostatní spojenci s cílem nenarušení společného válečného úsilí se Sovětským svazem, umlčováno bylo v tomto směru i Polsko. Sovětskému svazu se ale už při norimberském procesu po válce nepodařilo prosadit hromadnou vraždu v katyňském lese jako německý válečný zločin, snaha v tomto směru včetně argumentace zprávou Burděnkovy komise byla v rámci projednání a dokazování neúspěšná a případ byl z obžalovacího spisu vyřazen. Kongres Spojených států amerických z podnětů polské emigrace na zvláštním zasedání na přelomu let 1951 a 1952 vyslechl množství svědků, provedl množství věcných a dalších důkazů a potvrdil zjištění z roku 1943 o sovětské vině, o které „nemohou být žádné pochybnosti“. Již v roce 1959 o dokladech o událostech katyňského masakru informoval tehdejší šéf KGB Šelepín Chruščov s tím, že je vhodné je zničit, k čemuž také na jeho odpovědnost zčásti došlo. Jak bylo konstatováno v rozsudku ESLP, dne 13. 4. 1990 sovětský prezident Gorbačov přiznal odpovědnost NKVD za vraždu polských zajatců z táborů Kozelsk, Ostraškov a Starobělsk a odevzdal Polsku materiály k věci, následovalo prohlášení vlády označující masakr za „jeden z největších stalinských zločinů“. Při následujícím vyšetřování na příkaz Gorbačova byly odhaleny další dvě místa pohřbení obětí kromě katyňského lesa (mimo dočasný vliv Němců), odryty masové hroby. Události a jejich odkrývání během uběhlé doby popisovali pamětníci, mnohdy z různých úhlů (soud se seznámil též s knižními vzpomínkami Jana Gomoly, narozeného v roce 1916, který byl po začátku války jako obyvatel Hlučínska odveden do německého *wehrmachtu* a s ním se jako řadový příslušník dělostřelectva dostal při postupu na konci podzimu a začátku zimy v roce 1941 do lesa poblíž Katyně u Smolenska, kde při propadu vozů půdou se sněhem narazili na první lidské ostatky v místech, kde byly později objeveny masové hroby polských důstojníků a vojáků – těžko soudit, že by autor na sklonku života ve stáří přes 90 let nesděloval skutečné vzpomínky, ale propagandu režimu, který již byl dávno poražen a neexistoval, viz J. Gomola: *Objevil jsem Katyni*, vydalo Nakladatelství Plot v roce 2009). Po nepopiratelnosti katyňských událostí a sovětské viny je nanejvýš podstatné, že zločin přiznal samotný pachatel – Sovětský svaz, resp. nástupnický stát Ruská federace po konci totality. Po Gorbačovovi a Jelcinovi zákonodárny orgán Ruské federace Státní дума jako dolní komora Federálního shromáždění dne 26. 11. 2010 uznala vinu stalinského režimu s tím, že zločin byl spáchán „na přímý rozkaz Stalina“ a dalších vůdců totalitního státu, přičemž v Katyni měly být postříleny i tisíce sovětských občanů, na nichž režim cvíčil masové vraždění; pro prohlášení hlasovaly všechny strany včetně nacionalistického seskupení V. Žirinovského, proti byli jen komunisté. Verejnou známost a mediální dostupnost katyňských událostí včetně odpovědnosti a přiznání viny soud ověřil novinovými články, to článkem s názvem *Masaker, o kterém Sověti lhali desetky let. Němci našli masové hroby u Katyně náhodou* internetového periodika Aktuálně.cz z 13. 4. 2022 na č.l. 196 (krátké textové připomenutí, množství fotografického materiálu), článkem s názvem *Duma uznala vinu stalinského režimu za Katyni* z internetové zpravodajské stránky ČT24 z 26. 11. 2010 (textová část s citací přijatého prohlášení a fotografie představitelů obou zemí) a článkem *Před třiceti lety Sověti přestali lhát o Katyni* z internetové zpravodajské stránky ČT24 (shrnutí zločinu a následného vývoje, fotografie z piety na místě v roce 2013). S ohledem na uvedené soud zamítl veškeré návrhy obžalovaných na doplnění dokazování - návrh obž. Kapala a Václavíka na výslech znalce PhDr. Jiřího Plachého, Ph.D., který zpracoval znalecký posudek pouze přímo k historii katyňské události (č.l. 70), obž. Skály na výslech dr. A. J. Plotnikova z Moskevské státní univerzity, obž. Václavíka a obž. Skály na předložení cizojazyčných materiálů (většinou psaných azbukou, zřejmě ruského původu), obž. Václavíka na předložení publikace prof. MUDr. Hájka s názvem *Důkazy Katyňské z roku 1945* (vynuceného spisku k popření viny skutečného pachatele), obž. Václavíka na předložení cizojazyčné listiny (azbukou, zřejmě

ruského původu), má se jednat o rozsudek z ruského Tveru, a obž. Václavíka předložením seznamu z větší části ruské literatury zřejmě obdobného zaměření jako předmětná diskuse. K zamítnutí návrhů došlo pro nedostatek důkazního potenciálu – neexistenci vztahu k předmětu řízení. Jak uvedeno, soud řešil v rámci dokazování obsah pořadu a příspěvky obžalovaných, nerevidoval odborné závěry a povědomí o katyňském masakru, neposkytoval obžalovaným prostor pro další snahu o zpochybňování, polemiku s prokázanými a uznanými historické fakty a jejich zástupci, resp. alternativní výklad historie v duchu dřívější sovětské propagandy (důkazní návrhy sejevily zčásti přímo jako její součást). Soud rovněž vzal v úvahu provedené dokazování k předmětnému skutku – pořadu již dostatečně k rozhodnutí.

4. Soud nepřijal obhajobu obžalovaných, vyhodnotil jí jako nepravdivou a účelovou, v dané oblasti trestné činnosti spíše „tradiční“, pomýjející důvody závadnosti jednání a podstatu obvinění, nabývající někde až charakteru pokračování v trestné činnosti. Obžalovaní během projednání marne usilovali o vtažení soudu do polemik, dalšího popírání prokázaných historických skutečností, kdy se podle jejich představ hlavní líčení mělo zřejmě změnit v „seminář“ o katyňských válečných zločinech dokonce snad s vyústěním, že pravdivé jsou dávno vyvrácené sovětské lži. Nedůvodné byly procesní výhrady k dosavadnímu průběhu řízení, přípravné řízení bylo podle soudu provedeno v souladu se zákonem, sdělení obvinění z 20. 4. 2022 a obžaloba podaná 6. 10. 2022 vyhověly požadavkům § 160, § 176 a dalších tr. řádu – zejména byla zachována totožnost skutku (jasně vymezený rozhlasový pořad s výroky obžalovaných) bez změny právní kvalifikace (určení skutku by bylo dostatečné k projednání i tehdy, pokud by neobsahovalo doslovné znění jednotlivých výroků – srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tz 24/74). Pokud se obžalovaní hájili svobodou slova a projevu, vědeckého bádání, údajně pouze předkládáním faktů, nových skutečností, snahou nadnést problémy k diskusi, předestřít otázky ke sporným okolnostem, přinést nikoli dogmata, ale „nabídnout nová zjištění seriózní historiografie“ (obž. Skála), argumentovali § 17 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb., dále jen „LZPS“), resp. článkem 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „EÚLP), je možné tuto obhajobu jako účelovou a jinak vcelku typickou pro daný typ trestné činnosti odmítnout a odkázat na českou a evropskou judikaturu, podle které ochrana nepřisluší projevům mj. popírajícím nebo zpochybňujícím zločiny proti lidskosti spáchané v minulosti, jejich zákonný zásah a postih je slučitelný s demokratickými principy (§ 17 odst. 4 LZPS, čl. 10 odst. 2 EÚLP). Při obdobné argumentaci v jiné věci ohledně internetového článku ke zpochybňování holocaustu (podle odsouzeného z jeho strany došlo jen k poukazování na rozpory v oficiálních pramenech, sledoval možnost diskuse a polemiku na dané téma atp.) Nejvyšší soud uzavřel, že pojem diskuse předpokládá vzájemně srovnávání názorů na dané téma, tzn. jak zápornou, tak i kladnou reakci (o to se v předmětném pořadu vůbec nejednalo), dále pak ohledně dovolávání se čl. 17 LZPS odkázal na náleze Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2011/10, kdy podle odst. 4 lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti, omezení či dokonce trestní postih projevů bude nezbytně nutný v demokratické společnosti tehdy, pokud budou tyto projevy obsahovat výzvy k násilí či k popírání, zpochybňování, schvalování nebo ospravedlňování zločinů proti lidskosti spáchaných v minulosti (srov. např. tzv. Osvětimskou lež), jakož i k podpoře a propagaci hnutí směřujících k potlačení základních lidských práv a svobod, a to zvláště ve vztahu k některým minoritám. Nejvyšší soud dále uvedl, že diskuse vedená směrem, kterým se ubíral obsah publikovaného článku, tedy ve smyslu zpochybňování holocaustu na židovském obyvatelstvu a metod k tomu v táborech smrti užívaných, je ze zákona nepřipustná a ohrožená trestněprávním postihem. Současně nešlo pochybovat ani o naplnění materiální stránky daného trestního činu, když článek byl publikován veřejně, dovolatelem zamýšlenou "diskusi" vyvolal, byl přístupný neomezenému množství uživatelů sítě internet a neexistují tak žádné okolnosti, které by stupeň nebezpečnosti činu pro společnost nějakým

způsobem snižovaly (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 3 Tdo 475/2012). Citované závěry k odmítnutí obhajoby „diskusí“ jsou podle soudu plně aplikovatelné na posuzovaný skutek. K problematice omezení svobody slova ESLP zejména v rozsudcích ze dne 27. 3. 1996 ve věci Goodwin proti Spojenému království a ze dne 16. 11. 2004 ve věci Lordwood proti Velké Británii konstatoval, že „Tolerance a respekt k rovné důstojnosti všech lidských bytostí představují základy demokratické pluralitní společnosti. Je proto nezbytné sankcionovat všechny formy projevů, jež rozšiřují, podněcují, podporují či ospravedlňují nenávist založenou na intoleranci. Každé takové omezení musí zároveň odpovídat naléhavé společenské potřebě, být přiměřené sledovanému účelu a zakládat se na dostatečných a relevantních důvodech“, a „Práva na svobodu projevu podle článku 10 EÚLP se nelze dovolávat v rozporu s článkem 17 EÚLP, a to zejména v případech týkajících se popírání holocaustu, propagace nacismu, rasismu či jiné podobné nenávistné ideologie. Zneužívání práva na svobodu projevu je v rozporu s demokracií a lidskými právy a zasahuje do práv ostatních“ (viz Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. § 140-421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 3504, uváděno v usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 8 Tdo 314/2019, obdobně usnesení téhož soudu sp. zn. 8 Tdo 81/2020). Dostatečným důvodem k omezení svobody slova může být i podle ESLP ochrana pověsti nebo práv jiných, konkrétně obětí přezívších válečné zločiny a jejich rodin (srov. rozhodnutí výboru třetí sekce ESLP ze dne 5. 7. 2022 ve věci č. 1854/22 – Lanzerath v. Německo).

5. Po takto provedeném dokazování soud dospěl k závěru, že vina obžalovaných byla v řízení spolehlivě prokázána (k vyhodnocení skutečné povahy rozhovoru stačilo pozorně si poslechnout záznam). Obž. Kapal jako provozovatel internetového rádia zřízeného jeho obžalovaným spolkem zorganizoval „diskusi“ s obž. Skálou a Václavíkem jako známými představiteli extrémního náhledu na historické události a osobnosti spojené s komunistickým Sovětským svazem a obdobím totality, jehož součástí je popírání zločinů tehdejšího režimu včetně katyňského masakru. Na platformě „diskusního pořadu“ obž. spolku došlo za spolupráce tří diskutujících (obž. Kapal formálně moderátorem, prakticky však diskutujícím s přítakáváním, vlastními tvrzeními a závěry) k jednostrannému, jinými názory nerušenému popírání a zpochybňování podstaty a rozsahu katyňských zločinů, výlučné viny komunistického Sovětského svazu. Závěrečnou fází rozhovoru bylo sdělení všech tří, že podle jejich úsudku a důkazů je nepochybné, že vražd polských občanů se dopustilo Německo, resp. nelze si představit, že by viníkem byl Sovětský svaz, který podobné zločiny nikdy nepáchal. Pořad byl za souhlasu a vědomí obžalovaných veřejně vysílán prostřednictvím internetového rádia, následně umístěn na jeho stránkách a kanálu YouTube, kde je stále neomezeně dostupný. Obž. Kapal zpochybňoval zjištění a známá fakta o katyňském masakru („vše je jinak, než se nám snaží v současné době namluvit“ atd.), případ označil za zkonstruovaný protisovětskými silami, důkazy o něm za dodatečně vytvořené, nesmyslné byly podle něj zjištěné okolnosti vražd, jejich odhalení měl být podvod, na závěr jako vlastní hodnocení uvedl, že si nedovede představit (prokázanou a přiznanou) sovětskou vinu. Obž. po celou dobu ostatní dva účastníky pořadu označoval za odborníky, jim přítakával a s jejich názory bezvýhradně souhlasil a chválil je. Obž. Skála opakovaně popíral známé historické fakty označováním za „legendu“, odhalení a přiznání Sovětského svazu a Ruska označil za „brutální přepisování ruských dějin“, obhajoval stalinistický režim, který se podle něj zločinů nedopouštěl, nepravdivě uvedl, že ESLP katyňský masakr nepotvrdil (soud ze zjištění o sovětském válečném zločinu a jeho obětech bezvýhradně vycházel, nárokům stěžovatelů vůči Rusku nevyhověl za nesouhlasného stanoviska části soudců pouze z důvodů omezené časové působnosti Úmluvy vůči Rusku, které ji ratifikovalo až v roce 1998, tj. po více jak 58 letech od poprav). Obžalovaný rovněž řádově snižoval počty obětí masakru s tím, že mělo jít o oprávněné popravy za zločiny obětí (3 196 osob v přepisu na č.l. 178). V závěrečném společném hodnocení pak obžalovaný uvedl, že veškeré důkazy o sovětské vině jsou „na vodě“ a všechny byly zpochybné. Pokud nečím obž. Skála významně převýšil obž. Kapala, pak to byla razance a frekvence, se kterou se dopouštěl urážek

jak osob podléjících se na odhalení a přiznání zločinů, tak Polska, polského státu a samotných obětí vražd (Chruščov a Gorbačov měli podle něj postavit svoji kariéru jen na brutální skandalizaci předchůdců, Gorbačov měl celou sovětskou historii „polit fekáliemi“, podbízel se západním partnerům a skončil jako „reklamní šašek“, Chruščov měl mít ruce od krve až po lokty z čistě kariéristických důvodů, polské oběti byly podle něj oprávněně souzeny za antisemitské pogromy, za represie, vraždy a další zločiny vůči sovětským válečným zajatcům, Polsko mělo být totalitním režimem, „největší evropskou hyenou“, Vladimír Putin přece velice přesně popsal, o co jde, polští zajatce zpočátku vůbec nebyli zajatci, z pozdějšího prokázaného sovětského zajetí ještě neplyne, že je NKVD postřílela atd.). Obž. Václavík (jako podle obž. Kapala spisovatel a autor „skvělé knihy“) se na úvod zašití vlastní průzkumem (aniž vysvětlil, o jaký průzkum a čeho šlo), s jasným závěrem o údajně vině nacistického Německa, doklady o vině Sovětského svazu označil za součást ideologické války proti němu s cílem jej rozvrátit, zpochybňoval oběti a jejich počet s nesmyslnou legendou o svezení mrtvol na místo Němci (navlečení do polských uniforem atd.), v závěrečném hodnocení stejně jako jeho kolegové označil za viníky masakru Němce. Obž. Václavík ostatní předčil urážkami obětí vražd – po tvrzeních o zkaženosti liberální (západní) společnosti, kde „se člověk osvojuje od morálky, je mu tak otevřeně řečeno, že může lhát a krást“, na rozdíl od sovětské společnosti jako údajně reinkarnace tradiční společnosti, kdy se ale bohužel stalo, že ti, kteří vedli Sovětský svaz, své ideje zradili (autor měl zřejmě na mysli odstranění totality a jejich lží), po dotazu, jak vidí katyňské události z pohledu Poláků, posluchačům sdělil odkazem na svoji knihu v kapitole Vyšší princip a tam užitě údajně ruské citace (ovšem bez určení autora nebo názvu), že komunisté v sovětském státě a armádě tvořili skutečnou elitu státu, přičemž za dob Gorbačova se vládnoucí elita stala stejnou, ne-li ještě horší „sračkou“, jaká byla v Polsku v roce 1939, i dnes lidé potřebují elitu a nikoliv „hovno“, pokud pak polští důstojníci dostali v katyňském lese do zátylku německou kulku, není to spravedlivé, ale ani sovětská kulka by nebyla ta správná – pouze polská kulka by byla tou nejvyšší spravedlností (citace obž. Václavíka, přepis č.l. 184 – vzápětí je pochválen obž. Kapalem, „Ano, ano, ano. To jste řekl dobře.“). Poté obž. Václavík ještě dodal (přepis č.l. 193), že tábory NKVD pro polské zajatce měly být otevřené, v podstatě se mělo jednat pouze o kuchyni, kde se scházeli, aby se pak rozbíhali po místních tržišťích, kde „šmelili“ (č.l. 193); tolik k představě o „odborné“, morální a lidské úrovni „diskuse“ obžalovaných“, snaze objektivně informovat posluchače o historických faktech.

6. Obžalovaní svým jednáním naplnili všechny zákonné znaky přečinu popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku (u obž. Spolku Svobodné rádio za užití § 7 zákona č. 418/2011 Sb.), když úmyslně veřejně popírali a zpochybňovali komunistický válečný zločin. Obž. Kapal se ve výroku a výše popsáným způsobem dopustil trestné činnosti vedle vlastního aktivního vystupování v pořadu svým jménem (skutek v bodě I.) též v zájmu a v rámci činnosti obž. spolku (skutek v bodě II.), tedy mediálního působení internetového rádia se žádostmi o finanční příspěvky na internetových stránkách a během pořadu (§ 8 zákona č. 418/2011 Sb.). Rozhlasový pořad s pozváním známých hostů předtím zorganizoval jako vedoucí osoba rádia a spolku, jako jejich „tvář“ a statutární orgán, resp. člen statutárního orgánu, partner předsedkyně výboru, pořadu se účastnil jako moderátor a zároveň též diskutující vyjadřující vlastní názory a podporu názorů ostatních aktérů, pořad trvale umístil na stránky a prostor rádia. Katyňský masakr byl jako válečný zločin spáchaný v roce 1940 bezpečnostními složkami komunistického Sovětského svazu zjištěn a označen v podstatě krátce po jeho spáchání v roce 1943, přes totalitní období zamlčování a popírání došlo k přiznání nejvyššími sovětskými a ruskými představiteli a zákonodárným sborem v letech 1990, 1992 a 2010, události a jejich charakter válečného zločinu uznal rozsudkem ESLP ve věci Janowiec a ostatní proti Rusku z 21. 10. 2013. Okolnosti masové vraždy jsou v České republice součástí obecného vědomí o historii, předmětem četných volně dostupných informací mj. v mediálním prostoru, veřejnost byla informována také o jasném přiznání viny a vyslovení

litoosti ze strany Sovětského svazu jako státu, jehož totalitní režim popravu nařídil, resp. nástupce Ruské federace. Obžalovaní spáchali přečin veřejně tím, že svá tvrzení v pořadu vědomě a plánovaně sdělili posluchačům prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě internet, kam jej obž. Spolek Svobodné rádio umístil k volným přístupům neomezené skupiny posluchačů (§ 117 písm. a) tr. zákoníku). Jednání obžalovaných lze označit obsahem za veřejně hrubé popírání a zpochybňování katyňského masakru, které účastníci dohodnuté účelové diskuse spáchali jako spolupachatelé úmyslným společným jednáním, přičemž odpovídají tak, jako by trestný čin spáchali samostatně (§ 23 tr. zákoníku). Obžalovaní se dopustili popírání válečného zločinu, když veřejně tvrdili, že se vůbec nestal žádný takový zločin spáchaný Sovětským svazem, ač byl prokázán, uveřejněn, uznán odpovědnými osobami a stvrzen pravomocným rozsudkem mezinárodního soudu ESLP, resp. dříve negativně též odmítnutím viny jiného pachatele norimberským tribunálem. Obžalovaní tvrdili, že k historickým událostem, o jejichž realitě není žádných pochyb, které naplňují znaky válečného zločinu podle mezinárodního práva a které byly takto uznány, ze strany Sovětského svazu vůbec nedošlo. Podle soudu zločin je (především z pohledu obětí a pozůstalých) definován vedle skutku jeho konkrétním pachatelem a obětí; pokud je tvrzeno, že zločin vůbec nespáchal skutečný (usvědčený) pachatel, ale někdo zcela jiný, jde o popírání v rovině jednoho ze základních rysů zločinu. Následkem je přinejmenším zásah do práva obětí a pozůstalých na satisfakci uznáním viny a odsouzením známého pravého pachatele (vedle zásahu do práv nepravdivě osočeného), naproti tomu skutečný pachatel je stavěn do pozice nevinného (tedy tak, jako by ke zločinu vůbec nedošlo). Obžalovaní se dále dopustili zpochybňování válečného zločinu, pokud sice připouštěli, že k inkriminovaným událostem došlo, avšak bagatelizovali a relativizovali jejich rozsah, dopad a závažnost (okolnosti vražd, počet obětí, nálezy hrobů, původ mrtvých atd.), uráželi nevinné a bezbranné oběti, které prohlašovali za zbabělce a obecněji osoby, které si násilnou smrt „vlastně zasloužili“. Jednalo se o úmyslný trestný čin, obžalovaní jako osoby s občanstvím České republiky znalé historických a společenských souvislostí si byli podle svých vyjádření v pořadu a výpovědi u hlavního líčení zřetelně dobře vědomi aktuálního pohledu na historické události a jeho důvodů včetně přiznání válečného zločinu viníkem (toto vše kritizovali a negovali), zároveň si již byli vědomi i odborného, historického a politického odmítnutí jimi prezentované opačné verze, museli tedy vědět o nepravdivosti své argumentace ve světle jim známých objektivních poznatků, závěrů a faktů (§ 15 odst. 1 tr. zákoníku). Objektem trestného činu podle § 405 tr. zákoníku je ochrana společnosti před popíráním, schvalováním a ospravedlňováním genocidia a dalších zločinů páchaných nacisty, komunisty a jinými režimy, přičemž trestnost popírání či ospravedlňování těchto zločinů je prostředkem (č. 36/1988 Sb.), Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (č. 143/1988 Sb.) a v poslední době zejména Římského statutu Mezinárodního trestního soudu (č. 84/2009 Sb. m. s.). Jak uvedl ESLP v rozsudku *Perincek v. Švýcarsko*, válečné události zanechávají hluboké stopy v kolektivní paměti národů a národností, ochranu této paměti při zachování historické skutečnosti zajišťují právě „zákony o paměti“ jednotlivých států, které dále chrání pověst a práva jiných (především obětí) a brání ohrožení veřejného pořádku. Podle ESLP popírání jasně prokázaných historických skutečností nepředstavuje historický výzkum a slouží naopak rehabilitaci pachatele, obviňování obětí z falšování dějin, pokud jde o popírání konkrétních historických faktů; identitu a pověst předků je třeba chápat jako součást práva na respektování

soukromého života. Závažnost jednání obžalovaných a jeho následků, společenská škodlivost je - kromě záměrně manipulativního charakteru a směřování pořadu s jednoznačnými závěry popírajícími obecně známou historickou realitu, využití internetu k co největšímu šíření sdělení - zvýšena tím, že historické téma bylo takto obžalovanými využito k pokusu o rehabilitování komunistického režimu a jeho zločinů v době stalinismu, příp. získání příznivců pro tyto tendence, které směřovaly a směřují proti základním zásadám demokratického právního státu. Komunistické zločiny a totalita nejsou v České republice hodnoceny jako méně závažné než zločiny nacistické a pro srovnání podle ustanovení § 2 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, ohledně území České republiky nadále platí, že režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o řízení státu a osudech občanů v Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, byl zločinný, nelegitímní a je zavrženíhodný, komunistická strana byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou obdobně jako další organizace založené na její ideologii, které ve své činnosti směřovaly k potlačování lidských práv a demokratického systému. Nebezpečnost a společenská škodlivost podobných aktivit a snah, nutnost bránit rehabilitaci totalitních hnutí a nebezpečí jejich návratu s ohledem na poměrně nedávnou historickou zkušenost je zvyšována tím, že nadále v určité části společnosti zůstává komunistická ideologie a dřívější komunistická, resp. socialistická totalita, pokud ne oceňovaná (často doprovázeno adorací Sovětského svazu a šíření ruského prostoru), potom alespoň tiše přehlížena bez přiznání plně srovnatelnosti s nacistickou ideologií a jejími zločiny minimálně ve světovém měřítku. Nelze si příliš představit, že by v České republice či jinde měl kdokoli odvahu veřejně vystoupit s pořadem, ve kterém by účastníci takto nepokrytě, přímo a s naprostou neúctou obětem popírali a zlehčovali např. Osvětim a další koncentrační tábory nacistického Německa. Dalším rizikovým faktorem předmětného jednání obžalovaných je záměrné působení prostřednictvím internetu jako široce působícího média, odkud množství osob zvláště mladších generací čerpá rozhodující množství informací. Jak vyplývá z bodu 4., nemohlo se v žádném případě jednat ze strany obžalovaných o dovolenou realizaci jejich lidských a občanských práv, zejména práva projevu a práva na informace podle čl. 17 LZPS a čl. 10 EÚLP. V projednávaném případě lze s ohledem na uvedené konstatovat, že obžalování porušili zájem na ochraně uvedených společenských zájmů a zároveň práv obětí a jejich rodin v rovině důstojnosti, pověsti a práva na soukromý život, důstojnosti a památky předků, tito se znovu stali objektem dezinformací (viz vyjádření spolku sdružujícího v České republice pozůstalé po zavražděných) způsobem, který trestní zákoník nepochybně považuje za natolik společensky škodlivý, že jej zamýšlí trestně postihovat (shodně jako tak činí u rehabilitování srovnatelných nacistických zločinů), postup podle jiného předpisu by již nepostačoval. Pro srovnání právních mezí projevu rýkajících se katyňského masakru v rodné zemi obětí soud opatřil též vyjádření velvyslanectví Polské republiky, ze kterého zjistil, že veřejné popírání komunistických a nacistických zločinů je tam trestné s trestáním pokutou nebo odnětím svobody až 3 roky, katyňské vraždy jsou považovány nejméně za válečný zločin (odkaz na již uváděné rozhodnutí ESLP), jako válečný zločin nesoucí znaky genocidy je označil Sejm Polské republiky v usnesení připomínajícím agresi Sovětského svazu proti Polsku ze dne 23. 9. 2009, v usnesení z 8. 4. 2022 k uctění památky obětí již použil formulaci „katyňská genocida“; konkrétní postihy za popírání vražd v Polsku nebyly autorovi zprávy známy.

7. Při úvaze o druhu a výměře trestu soud vycházel z účelu trestu podle § 37 odst. 1 tr. zákoníku a při ukládání trestu přihlídl podle § 39 odst. 1 tr. zákoníku k povaze a závažnosti spáchaného zločinu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům obžalovaných k jejich dosavadnímu způsobu života a k možnosti nápravy. Jako polehčující okolnosti soud zhodnotil dosavadní bezúhonnost obžalovaných a zřejmě konsolidované osobní poměry. Na druhou stranu typová a konkrétní společenská škodlivost a závažnost skutku je vyšší s ohledem na umístění, stylizaci a obsah pořadu k ovlivnění co největšího počtu posluchačů. Obžalovaní účastníci diskuse organizované a přenášené obžalovaným spolkem formulovali zcela

jednoznačné závěry za vědomého užití nepravdivých informací a argumentů, dávali jasné najevo svou animozitu zejména k Polsku a polským občanům, představitelům Sovětského svazu a Ruské federace podílejícím se na vyvrácení lží o Katyni, neúctu a opovržení k obětem zločinů, a to zčásti ve vyhocené a vulgární dikci za hranici toho, co je přípustné v rámci skutečně seriózní diskuse a civilizované společnosti. Obžalovaným přitěžuje naprostý nedostatek sebereflexe, kdy neprojevíli lítost, nedoznali se ani neprohlásili vinu, naopak absolutně nepřipouštěli nesprávnost nebo nedovolenost pořadu vystoupení v něm, s ohledem na důkazní návrhy a projevy během hlavního líčení pokračovali v popírání a zlehčování katyňského zločinu a sovětské viny. Přesto soud skutek pokládal u obžalovaných ještě za exces z jinak (v ostatních ohledech) řádného života, ovšem ve velice specifické situaci – obžalování sice nepáchali a nebudou zřejmě páchat trestnou činnost jiného druhu, na předmětné jednání však absolutně nemají náhled, hrozí tedy, že se totožného nebo obdobného jednání budou dopouštět dále. Přesto nápravu zatím lze očekávat bez uložení trestu spojeného s omezením svobody nebo jiného přísnějšího potrestání. V daném případě pak podle soudu bude s ohledem na jednorázové páčání trestné činnosti a dosavadní bezúhonnost postačovat u obž. Kapala, Skály a Václavíka uložení trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců, tj. nad spodní hranici zákonné trestní sazby, která u § 405 tr. zákoníku činí 6 měsíců až 3 léta; v případě recidivy by se už mohlo jednat o trest citelně přísnější. Zároveň ovšem soud u těchto obžalovaných rozhodl o stanovení zkušební doby v maximální délce 5 let, ve které bude nutné bedlivě sledovat vedení řádného života, a to s ohledem na již zmíněnou absenci sebereflexe a z toho pocházející vysoké riziko recidivy (soud zde zohlednil nutnou represivní a eliminační funkci i podmíněného trestu). U obž. Spolku Svobodné rádio soud rozhodl o uložení trestu uveřejnění rozsudku v podstatné části – výroku, v odpovídající velikosti textu na dobu nejméně 90 dní na stránkách jím provozovaného rádia. Podle soudu s ohledem na povahu a závažnost trestné činnosti popsanou výše a výhradní mediální činnost spolku prostřednictvím dané stránky je třeba veřejnost – její návštěvníky, kteří mohli být zároveň pořadem již ovlivněni jako posluchači – seznámit s odsuzujícím rozsudkem, v jeho rámci s protiprávností pořadu a pravým stavem věci, což kromě výchovného působení na potrestaný spolek přináší částečné odstranění následků. Trest pak spočívá v tom, že odsouzená právnická osoba nechá na své náklady určený text, údaje umožňující identifikaci fyzické osoby nebo právnické osoby, která je od ní odlišná, uvedené ve výroku rozsudku a v jeho odůvodnění před uveřejněním anonymizuje. Soud má za to, že takto uložené tresty jsou dostatečné a přiměřené – poměřováno závažností trestného činu a osobami pachatelů, obžalovaní se náležitě poučí a vyvarují páčání trestné činnosti, přičemž nadále budou žít řádným životem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do osmi dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Odvolání má odkladný účinek. O podaném odvolání bude rozhodovat Městský soud v Praze.

Rozsudek může odvoláním napadnout státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci a poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Podané odvolání musí být ve lhůtě osmi dnů od doručení opisu rozsudku nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu Obvodního soudu pro Prahu 7 podle § 251 tr. řádu také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytykány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Odvolání nemůže s úspěchem podat ten, kdo se jej výslovně vzdal po vyhlášení rozsudku.

Pokud je rozsudkem ukládána majetková trestní sankce podle zákona č. 59/2017 Sb., o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí (trest propadnutí majetku, peněžitý trest a peněžité opatření, trest propadnutí věci a trestní opatření propadnutí věci, propadnutí náhradní hodnoty, ochranné opatření zabránění části majetku, ochranné opatření zabránění věci a zabránění náhradní hodnoty, majetková sankce uložená rozhodnutím soudu jiného členského státu uznaným na území České republiky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1805 nebo uložená ve Spojeném království rozhodnutím uznaným na území České republiky na základě Dohody mezi Unií a Spojeným královstvím, jestliže trestným činem, v důsledku jehož spáchání byla uložena majetková sankce, pachatel způsobil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu anebo jím získal bezdůvodné obohacení) může poškozený žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle uvedeného zákona.

Praha 3. března 2023

JUDr. Tomáš Hübner v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Gabriela Leszczuková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze ve veřejném zasedání konaném dne 7. června 2023 v senátě složeném z předsedkyně senátu Ing. Mgr. Hany Chaloupkové a soudců JUDr. Petry Benešové a JUDr. Václava Kašíka, projednal odvolání obžalovaných:

1. **Vladimír Kapal**, narozený 23. 3. 1949 v Praze, trvale bytem Průhon 142/1, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,
2. **PhDr. Josef Skála, CSc.**, narozený 27. 5. 1952 v Praze, trvale bytem Londýnská 537/16, Praha 2,
3. **Ing. Juraj Václavík**, narozený 20. 3. 1960 ve Slovenské republice, trvale bytem Okr. Tř. Járy Cimrmana 480, Stará Huť,
4. právnická osoba **Spolek Svobodné rádio**, IČO: 04639855, se sídlem V Zátiší 333, Braškov, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3. března 2023, č.j. 24 T 107/2022-607 a rozhodl

t a k t o :

I.

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr.řádu se napadený rozsudek zrušuje pouze ve výroku o trestu u obžalovaných 1., 2., a 3. (Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík) a podle § 259 odst. 3 tr.řádu se znovu rozhoduje tak, že se:

obžalovaní

1. **Vladimír Kapal**, narozený 23. 3. 1949 v Praze, trvale bytem Průhon 142/1, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

2. **PhDr. Josef Skála, CSc.**, narozený 27. 5. 1952 v Praze, trvale bytem Londýnská 537/16, Praha 2,
3. **Ing. Juraj Václavík**, narozený 20. 3. 1960 ve Slovenské republice, trvale bytem Okr. Tř. Járy Cimrmana 480, Stará Hut',

při nezměněném výroku o vině přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 trestního zákoníku.

o d s u z u j í

podle § 405 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání **8 (osmi) měsíců**.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu odkládá na zkušební dobu **18 (osmnácti) měsíců**

Jinak zůstal napadený rozsudek nezměněn (výroky o vině pod body I. a II. a výrok o trestu u obžalované 4. právnická osoba Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855).

II.

Podle § 256 tr. řádu se odvolání obžalované 4. právnická osoba Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855, **z a m í t á**.

O d ů v o d n ě n í :

1. Napadeným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 3. března 2023, č.j. 24 T 107/2022-607, byli **pod bodem I.** obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc. a Ing. Juraj Václavík shledáni vinnými přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterého se dle výroku napadeného rozsudku dopustili tím, že dne 2. 7. 2020 v čase od 20.48 hodin se obž. Kapal jako moderátor a jím pozvaní hosté obž. Skála a obž. Václavík vystupující pod pseudonymem Jirí Šifrin vyjadřovali v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) obž. Spolkem Svobodné rádio, IČO: 04639855, jako rozhovoru vedeného prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě obž. Kapalem z přesně nezjištěného místa, obž. Skálou z místa jeho bydliště v Praze 2 a obž. Václavíkem z místa jeho bydliště ve Staré Huti, kdy rozhovor byl obž. Kapalem s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílán a zvukový záznam o délce 1:46:35 uveřejněn jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na adrese Svobodného rádia v odkazu <https://svobodne-radio.com/2020-07-02-studio-beta-josef-skala-a-jiri-sifrin-katyn/> (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube https://youtu.be/_DhBv15bsQ0 pod názvem 2020-07-02 – Studio Beta – Josef Skála a Jirí Šifrin – Katyn, přičemž v průběhu rozhovoru obžalovaní ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizovaně a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, přičemž zejména:

obž. Kapal formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přítakání odpovědi obž. Václavíka uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

obž. Skála uváděl, že v kauze narazil na mnoho a mnoho rozporů a falzifikací v tom, jak se to podává, označil katyňský masakr opakovaně za legendu, která se dnes má za jistou a garantovanou, ale vznikla v nacistickém propagandistickém aparátu, rovněž exhumaci obětí z hromadných hrobů v roce 1943 označil za údajnou, legenda o existenci katyňského masakru měla žít pouze mezi silami na straně nacismu a u protisovětských uskupení, pozdní přiznání viny Sovětským svazem a Ruskem označil za podbízění se západním politikům a brutální přepisování ruských dějin, nalezené hromadné hroby měl za naaranžované nacistickým aparátem, uváděl, že k masovým popravám, k popravám „někde v lese“ v Sovětském svazu vůbec nedocházelo, zpochybňoval vysoký počet obětí a úřední nařízení poprav, nepravdivě uváděl, že Evropský soud pro lidská práva tzv. katyňský masakr nepotvrdil, zpochybňoval oficiální přiznání viny za dehonestace tehdejších představitelů Sovětského svazu, pokud podle něj došlo k popravám polských důstojníků, mělo jít pouze o 3 196 lidí souzených za antisemitské pogromy, represí a vraždy sovětských válečných zajatců, k závěrečnému zhodnocení uvedl, že sovětská bezpečnostní moc a vojenská moc poprav daného typu nikde a nikdy za války nedělala, jde o čistě německou metodu, všechny důkazy o vině sovětské NKVD jsou „na vodě“ a není jediný, který by nebyl významně zpochybněn, ne-li generálně zpochybněn,

obž. Václavík hovořil o vlastním průzkumu (bez bližšího určení) se závěrem 3:1, později 10:1 pro vinu nacistického Německa, kdy doklady o zločinu vydané po přiznání Sovětským svazem měly být jednou z klíčových záležitostí ideologické války proti Sovětskému svazu, zpochybňoval pravdivost přiznání viny Sovětským svazem a předaných dokumentů, které podle něj měly pouze právně rozvrátit Sovětský svaz, zpochybňoval vysoké počty pohřbených obětí a jejich původ, mj. tvrdil, že v hromadných hrobech se jednalo o mrtvoly svezené na místa Němci (jejich oběti), ke zhodnocení celé věci uvedl, že si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana, dále hrubě urážel polské oběti masakru za pomoci údajné citace z neurčené ruské knihy tím, že podle ní cit. polští důstojníci v katyňském lese dostali do zátylku německou kulku, není to spravedlivé, ale ani sovětská kulka by nebyla ta správná, pouze polská kulka by pro ně byla tou nejvyšší spravedlností, později zavraždění polští váleční zajatci se podle něj měli v zajateckých táborech pouze scházet a pak se víceméně rozbíhat po místních tržištích, kde šmelili.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Nalézací soud za výše uvedené jednání uložil obžalovaným podle § 405 tr. zákoníku trest odnětí svobody v trvání 8 měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku odložil na zkušební dobu 5 let.

2. **Pod bodem II. rozsudku** byla právnická osoba Spolek Svobodné rádio shledána vinnou přečinem popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnost právnických osob a řízení proti nim, a podle § 405 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, kterého se dle výroku napadeného rozsudku dopustila tím, že prostřednictvím obž. Kapala jako člena výboru jako statutárního orgánu a partnera předsedkyně výboru Soni Zikmundové, který má navíc rozhodující trvalý vliv na řízení spolku a jeho mediální činnost jako naplňování jediného účelu, při které se jako hlavní osoba spolku a rádia též prezentuje, v rámci činnosti a v zájmu spolku nejdříve připravil téma a formát a pozval hosty, poté dne 2. 7. 2020 od 20.48 hodin vytvořil prostor a uskutečnil prostřednictvím obž. Kapala jako moderátora z přesně nezjištěného místa v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného spolkem na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) rozhovor vedený prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě s pozvanými hosty - obž. Skálou z místa bydliště v Praze 2 a obž. Václavíkem vystupujícím pod pseudonymem Jiří Šifřin z místa bydliště ve Staré Huti, rozhovor s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílal a zvukový záznam o délce 1:46:35 spolu s žádostí o finanční příspěvky posluchačů pro spolek a poděkování za ně uveřejnil jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na své adrese Svobodného rádia v odkazu <https://svobodne-radio.com/2020-07-02-studio-beta-josef-skala-a-jiri-sifrin-katyn/> (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube https://youtu.be/_DhBv15bsQ0 pod názvem 2020-07-02 – Studio Beta – Josef Skála a Jiří Šifřin – Katyň, přičemž v průběhu rozhovoru obž. Kapal, Skála a Václavík ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizované a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, během vysílaného pořadu obž. Kapal formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přítakání odpovědi obž. Václavíka uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana.

Nalézací soud za výše uvedené jednání uložil obžalované právnické osobě podle § 405 tr. zákoníku a § 23 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

ním, k trestu uveřejnění rozsudku v rozsahu výrokové části s velikostí a typem písma odpovídajícími písemnému vyhotovení rozsudku prostřednictvím veřejné internetové sítě na adrese internetového rádia Svobodné rádio www.svobodne-radio.com ve lhůtě 30 dní od právní moci rozsudku na dobu nejméně 90 dní.

3. Proti tomuto rozsudku podali všichni obžalovaní přímo v jednací síni po jeho vyhlášení odvolání, která směřují do výroku o vině i trestu. Odvolání odůvodnili prostřednictvím svých obhájců, kdy vytýkají napadenému rozsudku a řízení, které mu předcházelo následující vady.

4. **Obžalovaný Vladimír Kapal a právnická osoba Spolek Svobodné rádio namítají** následující vady rozsudku a řízení. Nalézací soud zcela nesprávně vyhodnotil provedené důkazy a spoustu důkazů navržených obžalovanými neprovedl vůbec a odmítl se jimi zabývat. Průběh hlavních líčení byl hrubě poznamenán negativním chováním předsedy senátu vůči obžalovaným, které předseda senátu nechtěl nebo nedovedl skrývat. Oba obžalovaní poukázali v úvodu hlavního líčení na rozpor v tom, co jim je kladeno za vinu usnesením o zahájení tr. stíhání a následně obžalobou. Touto námitkou se soud odmítl zabývat. Obžalovaní se nedopustili žádného ze 4 forem jednání (popírání, zpochybňování, schvalování ani snahy ospravedlnit), kterými by mohli naplnit ustanovení § 405 tr. zákoníku. Průběh hlavních líčení i text napadeného rozsudku jsou postiženy hrubým nesouladem při počínání předsedy senátu a jeho nahlížení na otázku zjištěné historické pravdy, kdy na počátku hlavního líčení důrazně upozorňoval obžalované, že se před soudem nepovede žádná polemika o historické události, která je „notorií“. Následně v rozsudku uvádí, že se soud se podrobně seznámil např. s prací PhDr. Karla Richtera, CSc. nazvanou *Zločin, který unikal trestu, Masakr v Katyni* (Nakladatelství EPOCHA s.r.o., druhé vydání v roce 2019), aniž by tato kniha byla provedena k důkazu a obžalovaní tak neměli možnost se s knihou seznámit. Není pak možno v rozsudku použít ani hodnocení publikace prof. Hájky navrhované obžalovanými k důkazu, když tato nebyla provedena, a přitom uvádět hodnocení osoby prof. Hájky v textu odůvodnění napadeného rozsudku. Obecně tak lze shledat zásadní rozpor v tom, že soud prohlásí, že ve vztahu k samotné události Katyňského masakru dokazování provádět nebude a na straně druhé takovéto dokazování selektivním způsobem provádí. Rovněž se soud v odůvodnění rozsudku zabývá vyjádřením Doc. PhDr. Vykoukala, CSc. ač tohoto odmítl ve věci předvolat. Soud rozlišuje badatele na seriózní a neseriózní, aniž by je předvolal a jejich argumenty vyslechl před soudem. Mimo to je katyňský masakr na mnoha místech rozsudku přirovnáván k holocaustu a nacistickému genocidiu vůči Židům, ač problematika holocaustu je historicky a právně zcela jednoznačná a od konce druhé světové války obecně shodně přijímaná na rozdíl právě od katyňského masakru. U holocaustu není pochyb, kdo je za tento zločin odpovědný.

Obhajoba nemůže souhlasit s názorem soudu, že zpochybňováním osoby pachatele dojde ke zpochybňování zločinu jako celku. Nadto ustanovení § 405 tr. zákoníku se vztahuje k nacistickému, komunistickému nebo jinému genocidiu. Obžalovaní nezpochybňují, že katyňský masakr byl válečným zločinem.

Ústava zaručuje každému nejen právo na svobodu projevu, ale i na svobodné bádání a odlišné názory. V daném případě proti sobe nestojí pravda a lež, ale dva historické názory, oba s různou mírou věrohodnosti či pravděpodobnosti, avšak oba se stejnou mírou legitimacy. Jakkoliv se soud odmítá zabývat historickým zkoumáním, nakonec tak sám činí v závěru textu, kdy hovoří o aktuálním pohledu na historickou událost. Lze tedy někoho stíhat na „nesprávný“ aktuální pohled?

Dále obhajoba namítá zpřísnění trestu oproti trestnímu příkazu, kdy původní zkušební doba ve výměře 15 měsíců byla v rozsudku navýšena na maximální možnou v délce 5 let. Takovýto přístup soudu nemá nic společného se zásadami ukládání trestů zakotvenými v trestním zákoníku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Je naopak projevem negativního vztahu předsedy senátu k obžalovaným. Obžalovaný 1. je 74 let bezúhonným občanem, úvahy soudu o nutnosti „bedlivě sledovat vedení řádného života, ...“ působí až neuvěřitelně.

S ohledem na výše uvedené navrhuji obžalování 1. a 4., aby Městský soud v Praze jako soud odvolací zrušil napadený rozsudek a následně sám oba obžalované obžaloby zprostil, případně věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí.

5. **Obžalovaný PhDr. Josef Skála, CSc.** připomíná možnost řešit danou věc prostředky jiného práva, tedy možnost aplikace materiálního korektivu rozsahu trestního bezpráví ve smyslu ust. § 12 odst. 2 tr. zákoníku v nyní projednávaném případě. A i kdyby bylo možné jednání obžalovaného čistě z formálního hlediska považovat za trestné, ačkoliv to obžalovaný jednoznačně vylučuje, jak bude ještě uvedeno, celková společenská škodlivost v daném případě patrně nedosahuje takové intenzity, aby musela být uplatněna odpovědnost dle trestního práva. Obhajoba namítá, že nalézací soud zjistil vadný skutkový stav. Je nutno se zabývat především skutečným obsahem vyjádření obžalovaného v průběhu inkriminovaného diskusního pořadu, ale také implicitně vyjádřeným cílem debaty obžalovaných. Je sice pravdou, že obžalovaný v rámci svých výroků polemizoval o celkovém počtu obětí tzv. katyňského masakru, a že vyjádřil určité pochybnosti o odpovědnosti sovětské NKVD za tzv. katyňský masakr. Nečinil tomu však tím způsobem, že by vyjádřil kategorický závěr v tomto směru. Jeho účast v diskusi spočívala takřka výlučně v polemice s interpretací inkriminovaného zločinu. K tomu je možno dodat, že samotná jistota ve fakticitě zločinu, ještě nemusí sama o sobě znamenat viníka zločinu. Nakonec diskusní dohady o vinících katyňského masakru se trvale vedou na nejrozličnějších úrovních po řadu let. Obžalovaný v diskusi jen poukázal na to, že původcem současné interpretace mohli být Joseph Goebbels a další důstojníci SS, řídící „operaci Katyň“ na jaře 1943 přímo na místě. Obžalovaný také poukázal na jejich konkrétní cíle po porážce nacistického agresora u Stalingradu, jež byla zásadním obratem v průběhu druhé světové války, a snahu o rozbití antihitlerovské koalice a specificky i sovětsko-polského spojení. Obžalovaný dále poukázal na to, že tímto způsobem byla Goebbelsova inscenace hodnocena též ze strany Winstona Churchilla a dalších zástupců spojeneckých mocností, a stejně tak i ze strany Edvarda Beneše a dalších osobností českého protifašistického exilu.

V předmětné debatě nebyly přijaty žádné kategorické a definitivní závěry. Debata nebyla vedena jednostranně a s cílem jakéhokoliv popření, zpochybnění, schválení či ospravedlnění genocidia, natož pak rehabilitace extremistického režimu. Bylo pouze poukázáno na řadu historických okolností a reálně existujících důkazních pramenů. Obžalovaný jen některá historická fakta (ať již obecně uznávaná či nikoliv) zasadil do kontextu s důkazy a prameny, které objektivně vzato v této problematice existují a mnohdy jsou i veřejně dostupné. Evidentně se tak jednalo o tzv. hybridní výroky, tzn. hodnotové soudy s určitým skutkovým základem. Je potom otázkou, zda takové výroky vůbec lze subsumovat pod znaky objektivní stránky nyní projednávaného trestného činu, resp. zda je lze vůbec považovat za popírání či zpochybnování genocidia. Tedy, zda výroky obžalovaného dosáhly takové intenzity, že by v nich bylo možno spatřovat zpochybnování mezinárodně uznávaného zločinu.

Rovněž nelze přehlédnout, že se v případě obžalovaného patrně jednalo o projev do jisté míry politický, resp. o projev, který má přispět ke společenské debatě. Ten by pak sám o sobě neměl být kriminalizován vůbec. Nejednalo se rovněž o jednostranně vedenou debatu tří předem domluvených osob, nýbrž šlo o diskusní platformu, kde hodnotové soudy obžalovaných mohly kýmkoliv zpochybněny či vyvráceny.

Je nutno se rovněž zabývat smyslem ust. § 405 tr. zákoníku, a to v kontextu politických práv ve smyslu čl. 17 LPS či čl. 10 EÚLP, které měl obžalovaný vykonávat v rozporu se zákonem. Celá kauza má totiž věcný charakter ústavněprávní a týkající se problému svobody slova a projevu. Zákonná úprava jejich ústavněprávně dovolené konstrukce znamená, že ústavní

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

hodnota, kterou je zde svoboda slova a vyjádření myšlenky, může být omezena zákonem, v tomto případě tedy ust. § 405 tr. zákoníku. Nicméně toto omezení musí reagovat pouze na takové jednání, které má charakter nebezpečného zásahu do jiných ústavních hodnot. Jedním z uznávaných způsobů svobodného projevu je veřejná diskuze. V tomto směru uvádí obhajoba příklady nálezů Ústavního soudu a judikatury NS ČR. Z nich plyne, že svoboda projevu se nevztahuje pouze na informace a myšlenky, které jsou přijímány pozitivně nebo jsou považovány za neurážlivé nebo nedůležité, ale také na ty, které pohoršují, šokují nebo ruší. V těchto souvislostech chce obžalovaný zdůraznit dikci čl. 3 LPS, podle které se základní práva a svobody zaručují všem, a dále, že nikomu nemůže být způsobena újma pro uplatňování jeho základních práv a svobod. V tomto případě tedy základních práv ve smyslu čl. 17 LPS. Svoboda projevu je založena mimo jiné na důvěře v teorii, že čím méně bude stát zasahovat do veřejné diskuze, tím více názorů v ní zazní, a tím lépe bude možno nacházet správná řešení týkající se jakýchkoliv společenských záležitostí. Stát tedy z pohledu argumentu hledání pravdy nemůže v rovině názorů a subjektivních postojů určovat, co je a není správné, pravdivé, resp. hodné ochrany či naopak represe. Případná represe je namístě jen tehdy, pokud svobodou projevu docházelo k ohrožení demokracie. Mimo to výroky obžalovaného nebyly absolutní. Rovněž pohnutkou obžalovaného nebylo rehabilitovat jakéhokoliv extremistického hnutí. Právě z těchto důvodů se jeví jako příhodná aplikace zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku, neboť i když by se některé výroky obžalovaného hypoteticky mohly po formální stránce jevit tak, že naplňují znaky skutkové podstaty nyní projednávaného trestného činu, tak by trestní odpovědnost obžalovaného v tomto konkrétním případě odporovala cílům, které zákonodárce sleduje.

Obžalovaný namítá nedostatečnost a nejasnost skutkových zjištění ohledně spolupachatelství obžalovaných. Zároveň je ale přesvědčen, že právní závěr ohledně naplnění objektivní stránky nyní projednávaného trestného činu tak, jak to uvádí nalézací soud, je v tzv. extrémním rozporu s provedeným dokazováním. V tomto směru tedy obžalovaný namítá, že výsledky důkazního řízení jednoznačně a bez důvodných pochybností v žádném případě nesvědčí o jednání obžalovaného (nebo kteréhokoliv z obžalovaných), ve kterém by bylo možno spatřovat trestný čin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku ve formě „popírání“. To proto, že podle výkladových pravidel zákona a ustálené judikatury by obžalovaní museli v rámci veřejně přístupné diskuze tvrdit, že k určitým historickým událostem, o jejichž realitě není žádných pochyb, které naplňují znaky genocidia nebo zločinů proti lidskosti podle mezinárodního práva a které byly jako takové uznány, vůbec nedošlo. Vyjádření pochybností o dosavadních argumentech o událost v Katyni, včetně jejich hodnocení, jakož ani konstatace argumentů nových, rozhodně není popíráním genocida.

Žádný z obžalovaných v předmětné diskuzi neuvěděl, že ke Katyňskému masakru nedošlo. bylo poukázáno pouze na různé historické události a nejrůznější dohledatelné a veřejně dostupné prameny, ze kterých vyplývá možnost odlišného průběhu Katyňského masakru, než je uváděno v tradičních a mezinárodně aprobovaných pramenech a soudních rozhodnutích. Ze strany nalézacího soudu tak dle názoru obžalovaného došlo k nepřipustnému extenzivnímu výkladu pojmu „popírání“ genocidy nebo jiného zločinu proti lidskosti, čímž byl porušen princip, dle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví (čl. 2 odst. 2 LPS a čl. 2 odst. 3 Ústavy).

Obžalovaný je přesvědčen že extrémním rozporům je zatížen též právní závěr nalézacího soudu ohledně spolupachatelství obžalovaných ve smyslu ust. § 23 tr. zákoníku. Společné jednání spolupachatelů musí být zahrnuto tzv. společným úmyslem spolupachatelů (subjektivní podmínka spolupachatelství). Společný úmysl pak musí spolupachatelé nabýt určitou dohodou, byť třeba konkludentní. Zároveň se společný úmysl musí vyskytovat u všech spolupachatelů, tj. všichni musí vědět, že čin páchají ve stejném úmyslu jako jejich spolupachatelé, tzn. je přítomen tzv. duch spolupachatelství, podle něž příspěvek každého ze spolupachatelů funkčně zapadá do určitého plánu společného činu. Z provedeného dokazování ale nevyplývá (a to ani z objektivních okolností případu), že by obžalovaný jednal po jakémkoliv předchozí vzájemné

dohodě se spoluobžalovanými, co se obsahu jejich jednotlivých výroků týče. Obžalovaný byl pozván do diskuzního pořadu, kde pouze prezentoval existenci dalších historických pramenů a okolností (ať již oficiálně potvrzených či nikoliv), ze kterých pak dovozoval alternativní závěry. Ani ze skutkové věty nyní napadeného rozsudku není jednoznačně seznatelné, že by jednání obžalovaných bylo zahrnuto tzv. společným úmyslem. Je tedy nutno zkoumat výroky obžalované odděleně od výroků ostatních spoluobžalovaných.

Podle rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR se zpochybňováním rozumí tvrzení, že k událostem spočívajícím v genocidiu, respektive v obdobných zločinech, sice došlo, přičemž je však bagatelizován či relativizován jejich rozsah, dopad a závažnost.

V rovině hmotněprávní, a to i při hypotetické akceptaci výroku o vině, obžalovaný závěrem tohoto řádného opravného prostředku namítá nepřiměřenost trestu. To proto, že nalézací soud obžalovanému uložil trest odnětí svobody ve výměře 8 měsíců, jehož výkon podmíněně odložil, přičemž stanovil nejvyšší přípustnou délku zkušební doby, a to tedy na 5 let. V souvislosti s délkou zkušební doby nalézací soud hovoří o vysokém riziku recidivy u obžalovaného a o represivní a eliminační funkci trestu. Vysokou pravděpodobnost recidivy obžalovaného pak nalézací soud ale dovozuje pouze z toho, že obžalovaný neprojevil dostatečnou sebereflexi nad svým jednáním. Zde je třeba obzvláště zdůraznit, že veškeré projevy obžalovaného v průběhu trestního řízení je nutno považovat za součást jeho obhajoby. Není tak zcela zřejmé, z čeho nalézací soud dovodil vyšší míru pravděpodobnosti druhové recidivy obžalovaného. Při náležitém posouzení všech významných kritérií v tomto směru, resp. kriminogenních faktorů u obžalovaného, je naprosto jednoznačné, že u obžalovaného vyšší pravděpodobnost spáchání trestné činnosti (to jak druhově, tak i obecně) v žádném případě dána není. Obžalovaný je bezúhonným občanem v seniorském věku, který dosud nikdy nebyl soudně trestán nebo stíhán pro trestnou činnost. Je vysokoškolsky vzdělanou osobou s dobrým rodinným a sociálním zázemím. Jelikož v minulosti využíval tzv. status activus a snažil se podílet na veřejném životě, tak je velmi nepravděpodobné, že by se znovu dopustil jakéhokoliv trestněprávně relevantního jednání, neboť by jej to právě ve veřejném životě poškodilo.

Z výše uvedených důvodů obžalovaný navrhuje, aby odvolací soud jej zprostil obžaloby, nebo, dospěje-li k závěru, že důkazní stav věci je neúplný, aby vrátil věc nalézacímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

6. **Obžalovaný Ing. Václavík** uvádí, že internetová diskuse na internetové platformě Svobodné rádio ze dne 2.7.2020 vůbec neměla být předmětem jakéhokoli trestního řízení. Jedná se o nepřipustný zásah do ústavně garantované svobody projevu a navozuje dojem promítání současných politických poměrů do trestního řízení.

Napadený rozsudek není objektivní a nestranný, což je patrné jak z použité rétoriky ("recyklování použité propagandy", "údajní odborníci", "pamflet z roku 1945"), tak z celé koncepce, která se vyhýbá jakékoli reakci na prezentovaná fakta a pokládá svůj pohled na věc jako prokázaný a neměnný fakt. Skutečnost, že pauza mezi závěrečnými řečmi a vyhlášením rozsudku byla cca 15min a celý výrok rozsudku byl oproti obžalobě podrobně přepracován, naznačuje, že rozsudek byl dopředu připravený bez ohledu na průběh jednání.

Předně je nutno konstatovat, že Ing. J. Václavík v podrobné výpovědi vysvětlil, co ho vedlo k závěrům, které prezentoval. Vysoce zajímavé je, že ani odborníci, podávající vyjádření pro potřeby tohoto řízení, ani soud se nijak nevyrovnal se zjevným faktem, že archivní dokumenty, o které se opírá oficiální příznání Katyňského masakru Ruskou federací jsou zjevně zmanipulované. Je zcela nezpochybnitelné, že pokud je na dokumentu datovanému z roku 1959 podepsán Stalin, jedná se o manipulaci. Ten totiž v daném roce již nežil. Pokud je dokument Ústředního výboru VKS(b) opatřen razítkem Komunistické strany sovětského svazu, nelze se divit Ing. Václavíkovi, že na takovou věc považuje za podezřelou. Pokud na dobových fotografiích jsou vyobrazeny polské distinkce a dle sovětských předpisů neměli váleční zajatci právo je nosit, jedná se o podivný fakt. Pokud je dopis polského zajatce veliteli tábora psán

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

v němčině, je otázkou, zda onen velitel byl Rus. Pokud patolog Hájek uvedl, že stav těl odpovídal jiné, než oficiálně deklarované době pobytu v zemi, jedná se o relevantní skutečnost. (Poznámka nalézacího soudu, že patolog tak v červnu 1945 učinil na nátlak Státní bezpečnosti vzbudila pobavenou reakci plné soudní síně.)

Celková atmosféra a vedení procesu, např. snaha soudu o zastavení výpovědi Ing. Václavíka zpochybňují nestrannost a objektivitu soudu.

Nepřípadné je rovněž srovnávání katyňského masakru s popíráním nacistické genocidy Židů, Osvětimské lži, poněvadž v Osvětimi a dalších nacistických vyhlazovacích táborech v úvahu jiný pachatel nepřicházel.

Stejně tak je pochybná argumentace soudu, srovnávající tzv. "notorietu" katyňského masakru s notorietami jako běh času, střídáním ročních období a pod. K tomu je nutno uvést, že za posledních 80 let se u nás speciálně názor na katyňský masakr změnil 3 x (nacisté za války tvrdili, že jej spáchal Sovětský svaz, Sovětský svaz po válce tvrdil, že pachatelem byli nacisté, v devadesátých letech se náhled opět obrátil). Naproti tomu střídání ročních období je relativně ustálené po tisíce let. To je totiž opravdu objektivní, ale do jaké míry je objektivní výklad dějinných událostí?

Podstatnou skutečností je fakt, že pokud při svých rešerších Ing. Václavík nashromáždil poměrně velké penzum faktů, jejichž příklady jsou shora uvedeny, dospěl k závěru, že vyvstávají otázky, zpochybňující aktuálně zastávanou verzi výkladu uvedených historických událostí. Proč by tyto pochybnosti nemohl vyjádřit? Právě s odkazem na tzv. "notorietu" průběhu katyňského masakru odmítl soud veškeré důkazní návrhy Ing. Václavíka a tím mu vlastně odebral jakoukoli možnost se hájit. Odmítnutím vyhodnotit konkrétní okolnosti, na kterých Ing. Václavík staví svůj výklad dějinných událostí, soud rezignoval na zákonnou povinnost zkoumání vnitřního vztahu pachatele k projednávanému deliktu a tedy posouzení, zda skutečností, které Ing. Václavík shromáždil jej opravňují k vyslovení jiného názoru, než je většinově prezentován. Nalézací soud tak porušil základní povinnost dle ust. § 2 odst. 5 tr. zákona pečlivě zkoumat i okolnosti svědčící ve prospěch pachatele. Soud první instance vlastně vůbec nezkoumal a stejně tak řízení přípravné jakékoli postuje Ing. Václavíka k uvedené historické události, případně, zda jím shromážděná fakta jej neopravňují k jeho závěrům, veškeré řízení se zredukovalo na šablonu "řekl jsi něco, co odporuje současnému výkladu, jsi vinen trestným činem".

K otázce subjektivní stránky jednání Ing. Václavíka se nalézací soud měl zabývat otázkou, zda lze na základě na základě shromážděných faktů, jejichž příklady byly shora uvedeny lze dojít k závěru, že události mohly proběhnout jinak, než uvádí převládající výklad. Pokud se jedná o základní pochybnosti, absentuje subjektivní stránka stíhaného deliktu.

Jádro celého problému, ale také zásadní otázka, kterou měly orgány činné v trestním řízení vyhodnotit před tím, než zahájily trestní stíhání. Tedy, zda se opět vrátily doby, kdy vyslovení jiného než oficiálního názoru, je deliktem. Možná by bylo přínosnější, kdyby některá z vědeckých kapacit shora uvedené skutečnosti vyargumentovala a relevantními argumenty omyl Ing. Václavíkovi dokázala. Místo toho je trestně stíhán.

Ing. Václavík v žádném případě nezpochybňoval a nepopíral válečný zločin, ale na základě řady nesrovnalostí připisoval odpovědnost za nesporně provedený skutek druhému ze dvou v úvahu přicházejících pachatelů. Dle názoru obhajoby tím není naplněna ani objektivní stránka stíhaného deliktu.

Napadený rozsudek je poplatný současné politické situaci a je popřením demokratických principů a svobod, zejména svobody slova. Není nutné se ztotožnit s názory, prezentovanými v uvedené internetové diskusi, ale je větším negativem na takové názory reagovat trestní represí, než nechat je zaznít. Pluralita názorů a možnost vyjádřit svůj názor, byť je nepopulární nebo kontroverzní je základní hodnotou demokratického systému. Omezit tento princip lze skutečně pouze v případě,

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

že by vedl k ohrožení demokracie, a to skutečně tato internetová debata nevedla. Ostatně není bez zajímavosti, že obžalovaným přišli vyjádřit podporu kromě dalších i čtyři signatáři Charty 77.

Z uvedených důvodů navrhuje napadený rozsudek zrušit a Ing. Václavíka obžaloby zprostit.

7. **Obžalovaný PhDr. Josef Skála, CSc.** zaslal ještě těsně před konáním veřejného zasedání u odvolacího soudu následující vyjádření. Zopakoval argumenty odvolání, že nic z toho co uvedl v inkriminovaném pořadu, katyňský masakr nepopíralo ani v nejmenším. Postupoval v plném souladu s posláním historické vědy, tedy rozvíjet dosavadní závěry o nová zjištění, i se svými právy zakotvenými v Ústavě, Listině základních práv a svobod i mezinárodními závazky ČR. Jeho argumenty si nenárokovaly patent na rozum či nezpochybnitelnou pravdu, což zdůraznil už v prvních minutách relace. Budou-li věrohodně jeho názory vyvráceny, přizná svůj omyl veřejně a bez sebemenších zábran. Cílem pořadu, vyžádaného řadou posluchačů www.svobodne-radio.cz, bylo přispět k další diskusi na téma, k němuž vášnivé spory neutichly ani po 80 letech. Obžalovaný nikdy neskrýval svůj alternativní pohled na řadu aktuálních i historických témat. Kategoricky však odmítá obvinění, že jeho argumenty v inkriminované relaci uvízly v interpretaci, překonané dalším poznáním. Posluchače seznámil s novými, často zásadními zjištěními seriózních zdrojů (a to i americké, francouzské či polské provenience), která dosavadní poznatky v mnohém dále posouvají a rozvíjejí. Uváděl výlučně argumenty, opřené o nové poznatky široce respektované historické vědy, nálezy soudních patologů, soudní verdikty, expertízy soudních znalců či veřejná vystoupení zákonodárců. Dokumenty této povahy navrhoval rovněž provést k důkazu v hlavním líčení. Jeho návrhy však byly zamítnuty.

Obžalovaný uvádí a navrhuje k provedení další důkazy a ve zkratce prezentuje jejich obsah.

Inkriminovaný pořad byl vysílán již počátkem července 2020. Aplikovat na něj hlediska, spojená s probíhajícím konfliktem na Ukrajině, by bylo absurdní. V nepodjatém prostředí neobstojí ani konstrukce o domnělé společenské nebezpečnosti výroků obžalovaného, na niž je založen rozsudek, proti němuž se odvolává. Alternativní výklad zločinu, který se odehrál před více než 80 lety, neobsahoval nic takového, co by jakkoli ohrozilo národní bezpečnost, demokratické základy společnosti, veřejné zdraví či jiné hodnoty a normy, aby to opravňovalo k omezení svobody projevu obžalovaného, natož pak nástroji trestního práva. Kriminalizace odlišné optiky jen proto, že své odpůrce irituje, se stačila vymstít natolik, že se nesmí už nikdy opakovat. Obžalovaný je stíhán za názor vyslovený na historické téma. Jedná se o historické období, kterému se obžalovaný profesně jako historik dlouhodobě věnuje. O příčinách, průběhu a výsledcích druhé světové války jsem napsal i několik knih. Dvě z nich vyšly i v několika světových jazycích. Historiografie má, tak jako každá věda, nezadatelné právo neustále rozvíjet dosažené poznání.

Obžalovaný má za to, že kriminalizaci za diskusní pořad před třemi lety, sledovaný 8 tisíci posluchačů, hyzdí odér politického procesu. Znepokojuje velmi široké politické i profesionální spektrum. Protesty vyvolává i u akademiků a veřejných činitelů – a zdaleka nejen v zemích východně od našich hranic.

V průběhu veřejného zasedání pak druhý obhájce obžalovaného doplnil ústně do protokolu následující argumenty. Pokud je v rozsudku argumentováno, že soud se podrobně seznámil s konkrétní publikací, pak pokud tato nebyla provedena k důkazu a strany se s ní nemohly seznámit a vyjádřit se k ní, nemůže být jako argument použita k odůvodnění rozsudku. Ve znaleckém posudku se měl znalec vyjádřit, zda existují nějaké pochybnosti o Katyňském masakru. Ač obžalovaní navrhovali slyšení tohoto znalce v hlavním líčení, nestalo se tak. Nebyli slyšeni ani další obhajobou navrhovaní historici. Rovněž obž. Skála je historikem a autorem historických publikací, v nichž se mimo jiné se zabýval i II. světovou válkou. Přesto mu nebylo umožněno, aby jiným historikům a dokonce znalci položil otázky. Tímto přístupem byla zcela popřena zásada „budiž slyšena i druhá strana“, která je jednou ze stěžejních zásad soudních

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

procesů již od doby starého Říma. Za notoricky známé skutečnosti je možno považovat pouze takové, kdy o nich není mezi stranami sporu. Pokud je nutno provádět dokazování, když spor mezi stranami přetrvává, nelze takovéto skutečnosti označit za notoriety. Obhájce uvedl historické případy – otázka astronomického posouzení, zda se Země otáčí kolem Slunce či naopak. V jistém historickém období bylo považováno za notoriety, že se Slunce otáčí kol nehybné Země a kdo měl jiný názor, byl za jeho hlásání upálen. Když pak obžalovaní chtěli hovořit o dokumentech týkajících se Katyňského masakru, soudce reagoval slovy „to nebudeme zkoumat“. Obhajoba se tak domnívá, že tímto ukázal svou předpojatost. Obhajoba se domnívá, že rozsudkem je v podstatě postihováno a omezováno vědecké zkoumání. Soud dále považuje za prokázané, že obžalovaní něco kategoricky tvrdili, ač pouze vedli diskusi na dané téma a polemizovali s určitými dokumenty.

S ohledem na uvedené navrhuje obhajoba, aby obžalovaný byl obžaloby zproštěn, nebo aby byla věc vrácena k novému projednání v jiném složení soudního senátu.

Obhajoba dále navrhlá doplnit dokazování před odvolacím soudem důkazy, které již navrhli před soudem nalézacím a které byly soudem zamítnuty.

8. **Státní zástupkyně** ve veřejném zasedání konaném u Městského soudu v Praze uvedla, že má za to, že napadený rozsudek je správný jak výroku o vině u všech obžalovaných, tak i ve výroku o trestu u obžalované právnické osoby. Řízení netrpí procesními vadami a proto **navrhla odvolání obžalované právnické osoby zamítnout jako nedůvodné, a u ostatních obžalovaných zkrátit zkušební dobu u podmíněně odloženého trestu na přiměřenější ve výměře zhruba 18 měsíců.**
9. Městský soud v Praze jako soud odvolací ve smyslu § 254 odst. 1 tr. řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost odvoláním napadených výroků rozsudku obvodního soudu z hlediska vytýkaných vad a stejně tak i správnost postupu řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, přičemž k vadám odvoláním vytýkaným mohl přihlížet jen potud, pokud měly vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Na podkladě takovéhoho přezkumu věci dospěl k závěru, že odvolání obžalovaných Vladimíra Kapala, PhDr. Josefa Skály, CSc. a Ing. Juraje Václavíka jsou důvodná pouze částečně - ohledně výroku o trestu, resp. stanovené délce zkušební doby. Odvolání právnické osoby Spolku Svobodné rádio pak shledal nedůvodným. Pokud jde o procesní stránku, nebyly zjištěny žádné procesní vady řízení, které by předcházely vynesení napadeného rozsudku a Městský soud v Praze jako soud odvolací nedospěl k závěru, že by zde byl důvod uvedený v § 258 odst. 1 písm. a) tr. řádu pro zrušení rozsudku.
10. Odvolací soud dospěl k závěru, že skutkovým zjištěním odpovídá použitá právní kvalifikace, nicméně ke zrušení výroku o trestu napadeného rozsudku bylo přistoupeno z důvodů uvedených v ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) odst.2 tr. řádu – viz. níže bod 22. odůvodnění tohoto rozsudku.
11. Ze spisových podkladů je zřejmé, že z hlediska ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu nalézací soud provedl potřebné a reálně dostupné důkazy, které mohly k objasnění skutkového stavu věci přispět a vytvořil si tak odpovídající skutkový základ pro svoje rozhodnutí. Okolnosti svědčící proti obžalovaným byly objasňovány se stejnou pečlivostí jako okolnosti svědčící v jejich prospěch. Tyto důkazy pak soud I. stupně následně ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu řádně vyhodnotil, kdy jeho zhodnocení vyústilo správně ve výrok o vině obžalovaných žalovaným trestným činem. Pakliže nalézací soud v souladu s jednou ze stěžejních zásad trestního řízení, zásadou volného hodnocení důkazů, dospěl k výše uvedenému verdiktu s tím, že provedené důkazy mu k bezpečnému prokázání viny ve smyslu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

napadeného rozsudku plně postačují, nemohl městský soud do této individuální rozhodovací pravomoci a individuální odpovědnosti obvodního soudu za spravedlivé a zákonné rozhodnutí jakkoliv zasahovat, neboť dokazování považuje za úplné a zároveň zjistil, že při analýze důkazního materiálu bylo postupováno podle shora citovaného procesního ustanovení. Hodnocení důkazů výlučně spadá do domény toho soudu, před kterým jsou důkazy prováděny, tj. soudu prvního stupně, a za situace kdy rozbor důkazů je proveden v souladu s ust. § 2 odst. 6 tr. řádu, k čemuž v daném případě bezpochyby došlo.

12. Po provedeném přezkumném řízení Městský soud v Praze konstatuje, že rozhodnutí, které nalézací soud učinil, je namíste přisvědčit co do výroku o vině u všech obžalovaných, přičemž lze plně odkázat na příslušnou část odůvodnění napadeného rozsudku, v němž nalézací soud představuje jednotlivé důkazní prostředky a prezentuje jejich podstatný obsah (body 2. a 3. odůvodnění napadeného rozsudku), a následně tyto hodnotí jednotlivě i v jejich souhrnu a činí své skutkové a právní závěry (body 4. až 6. odůvodnění napadeného rozsudku). V bodě 3. odůvodnění napadeného rozsudku (ke konci str. 9 a na počátku str. 10 rozsudku) se pak soud věnuje důvodům, které ho vedly k zamítnutí návrhů obhajoby na doplnění dokazování. Odvolací soud se s logickým odůvodněním napadeného rozhodnutí plně ztotožňuje, když je toho názoru, že způsob hodnocení důkazů není v rozporu s obecnou logikou. V hodnocení důkazů provedeném soudem prvního stupně nebyla v projednávané věci uplatňována libovůle a důkazy nebyly ani nijak překrucovány. Odvolací soud tak neshledal žádné výhrady a na odůvodnění napadeného rozsudku, které shledává přesvědčivým a pečlivě vypracovaným, odkazuje, aby zde pouze neopakoval závěry soudu nalézacího.
13. Pokud se týká námitek vyslovených obžalovanými, odvolací soud se ztotožnil pouze s námitkami týkajícími se výše ukládaného trestu, resp. délky zkušební doby, u trestu podmíněného uloženého obžalovaným Vladimíru Kapalovi, PhDr. Josefu Skálovi, CSc. a Ing. Juraji Václavíkovi (podrobněji v odstavci 22. odvodnění tohoto rozsudku). K dalším námitkám obhajoby uvádí odvolací soud následující.
14. *K námitce neprovedení důkazů navrhaných obhajobou.* Obecně je nutno poznamenat, že předmětem trestního řízení nebylo prokázat, jak ke Katyňskému masakru došlo a kdo a jak jej spáchal. V tomto směru postačí historický exkurs od počátku 90. let minulého století, kdy v roce 1990 tehdejší sovětský vůdce Michail Gorbačov přiznal, že jde o zločin stalinismu. V následujícím období Sovětský svaz označil i zbylé masové hroby a zejména vydal kopie klíčových dokumentů, včetně rozhodnutí o likvidaci zajatců podepsaného tehdejším vedením SSSR. Na konci dubna roku 2010 byly elektronické kopie základních dokumentů o masakru na příkaz prezidenta Medveděva zveřejněny. V listopadu 2010 pak ruská Státní дума schválila rezoluci, v níž prohlásila, že Katyňský masakr byl zločin provedený na přímý příkaz Stalina a dalších sovětských funkcionářů. V roce 2011 označil Katyňský masakr za zločin ruský prezident Dmitrij Medveděv a prohlásil, že odpovědnost za tento zločin nese tehdejší vedení Sovětského svazu, kdy snahy o nějaké jiné verze se neopírají ani o historické dokumenty, ani o morální důvody. Z uvedených vyjádření čelných představitelů ruské federace (prezidenta, Státní dumy) je patrné, že u Katyňského masakru nemají o pachateli pochyb, obdobně jako např. u holocaustu. Obecnou shodu na těchto historických událostech a tím i ustálení pohledu na otázku Katyňského masakru rovněž z pohledu mezinárodního práva pak konstatovala i odborná vyjádření založená do spisu orgány činnými v trestním řízení a rovněž vypracovaný znalecký posudek. Nalézací soud tak provedl k důkazu pouze některá z těchto odborných vyjádření a rozhodnutí ESLP, když dospěl k závěru, že toto postačuje k dokreslení existence ustáleného pohledu na danou problematiku. Výslech znalce a další důkazy navržené v tomto směru obžalobou i obhajobou již nalézací soud považoval za nadbytečné a jako takové je zamítl, což ve svém rozsudku i náležitě zdůvodnil.

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

15. Nalézací soud rovněž naprosto jednoznačně dal najevo své stanovisko, že pokud se např. v trestních řízeních, zabývajících se trestným činem dle § 405 tr. zákoníku za situace, kdy došlo k popírání či zpochybňování nacistických válečných zločinů páchaných za II. světové války na neárijských osobách (např. holocaust), *případně k popírání či zpochybňování rwandské genocidy (masové vyražďování etnické skupiny probíhající od 7. dubna do 15. července roku 1994 na území Rwandy, kdy Hutuští radikálové zavraždili až milion obyvatel Rwandy a 2,5 milionu lidí bylo vyhnáno ze svých domovů)*, *dodává soud odvolací*, neprovádí dokazování materiály či svědeckými výpověďmi tyto skutečnosti (tj. válečné zločiny či rwandskou genocidu) zpochybňující, nebude takovýto postup akceptován ani v tomto trestním řízení. Tento postup nalézacího soudu neshledává odvolací soud chybným, neboť je toho názoru, že provádění důkazů zpochybňujících takovéto historické události a skutečné pachatele masakrů – viníky nezměrné lidské tragédie, by bylo urážkou jejich obětí; zejména za situace, kdy i obecný postoj představitelů těmito válečnými zločiny, genocidou či masakry dotčených států je v tomto směru delší dobu ustálený, konstantní a z pohledu mezinárodního práva jednoznačně akceptován. Odvolatelům je tak v tomto směru možno dát za pravdu pouze v tom, že samosoudce měl toto stanovisko soudu v průběhu jednání formulovat vhodněji a srozumitelněji.

16. *K námitce obž. Ing. Václavíka, že soud první instance (a stejně tak i řízení přípravné) vlastně vůbec nezkoumal jakékoli postoje Ing. Václavíka k uvedené historické události, případně, zda jím shromážděná fakta jej neopravňují k jeho závěrům, veškeré řízení se zredukovalo na šablonu "řekl jsi něco, co odporuje současnému výkladu, jsi vinen trestným činem".* Co se týče postojů všech obžalovaných k otázce Katyňského masakru, mohl soud vycházet právě ze zvukové nahrávky předmětného pořadu. Ostatně žádnému z obžalovaných nebylo kladeno za vinu, že by jeho osobní postoj k otázce Katyňského masakru jako takový byl v rozporu s trestněprávními normami. Předmětem trestního řízení bylo to, jakým způsobem (jazykovými prostředky, volbou slov, formulací apod.) o Katyňském masakru, jeho obětech a zejména pachatelích tohoto hrůzného válečného zločinu hovořili všichni obžalovaní v předmětném pořadu, který byl prezentován na internetových stránkách Svobodného rádia v internetové veřejné síti a takto dostupný široké veřejnosti. V nyní projednávaném případě se totiž nejednalo o vědeckou diskusi, kdy zastánci jednotlivých názorových proudů snášejí argumenty k podpoře své verze dané události, a oponují názorům ostatních diskutujících, když jsou takto zastoupeny různé (často i protichůdné) názorové proudy, kterým je poskytnut obdobný prostor k prezentaci zastávaných odlišných postojů, jejich odůvodnění a podpoření důkazy.

Naopak všichni obžalovaní se v podstatě po celou dobu živého vysílání navzájem utvrzovali v tom, že právě oni tuto historickou událost chápou a vidí správně a důkazy nasvědčující jiné, tj. oficiálně mezinárodním právem uznávané variantě, je potřeba zpochybnit. Označování hrůzného válečného zločinu a jeho skutečných pachatelů za legendu, která má oporu toliko ve zfalšovaných listinných důkazech, případně prohlášeních pomýlených politiků, jak činili obžalovaní ve veřejně dostupném vysílání, je jednáním, které jednoznačně naplňuje znaky skutkové podstaty § 405 tr. zákoníku.

Obžalovaní tedy nebyli shledáni vinnými, za to že řekli něco, co odporuje současnému výkladu, ale za to, jakým způsobem a jak toto prezentovali a současně, že se tak dělo veřejně. Ostatně nalézací soud v tomto směru přílehavě přeformuloval skutkovou větu rozsudku, tak aby podchytil právě jednání obžalovaných, kterým popírali a zpochybňovali válečný zločin. Obžalovaným tak nebylo kladeno za vinu, že by tento zločin schvalovali či se jej snažili ospravedlnit. K naplnění skutkové podstaty trestného činu dle § 405 tr. zákoníku postačí i pouhé popírání (veřejné tvrzení, že takovéto zločiny se vůbec nestaly, případně staly jinak či byly spáchány někým jiným, ač byly jejich konkrétní případy prokázány, uznány odpovědnými osobami či stvrzeny pravomocnými rozsudky mezinárodních či národních tribunálů)

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

či zpochybňování (připouštění, že k inkriminovaným událostem došlo, je bagatelizován jejich rozsah, dopad či závažnost).

17. *K námitce možnosti řešit danou věc prostředky jiného než trestního práva.* Objektem trestného činu dle § 405 tr. zákoníku je ochrana společnosti před popíráním, schvalováním a ospravedlňováním genocidia a dalších zločinů proti lidskosti páchaných nacisty a komunisty. Trestnost popírání či ospravedlňování těchto zločinů je prostředkem, který má bránit snahám o rehabilitaci uvedených hnutí a nebezpečí jejich návratu, neboť ideologie předmětných hnutí směřovala proti samotným základům demokratické společnosti. Právě míra společenské škodlivosti obdobných naprosto jednostranných „diskusí“ vede v daném případě k závěru, že obdobné případy není možné řešit jinak, než uplatněním odpovědnosti dle trestního práva. V demokratické společnosti je skutečně žádoucí diskuse nad různými společenskými otázkami, avšak nyní posuzovaná „diskuse“ či „debata“ byla ve své podstatě jednostrannou prezentací názorů popírajících a zpochybňujících zejména průběh, počty obětí a skutečného pachatele Katyňského masakru.
 18. *K námitce nedostatečnosti a nejasnosti skutkových zjištění.* Spolupachatelství je za této situace založeno jednak na spáchání trestného činu společným jednáním, jednak na úmyslu směřujícím k takovému jeho spáchání. Spolupachatele tedy spojuje úmysl směřující k spáchání určitého trestného činu a společné jednání naplňující ve svém celku jeho znaky. V posuzovaném případě soud velmi podrobně popsal jednání jednotlivých obžalovaných a uvedl, jakým jednáním každý ze spolupachatelů naplnil všechny příslušné znaky skutkové podstaty trestného činu. Zde odvolací soud odkazuje na velmi podrobné odůvodnění napadeného rozsudku a pouze dodává, že trestní zákoník nevyžaduje v případě spolupachatelství jakoukoliv předchozí výslovnou vzájemnou dohodu (v daném případě o tom, co kdo z nich bude uvádět), k naplnění všech znaků spolupachatelství postačí skutečnost, že v průběhu předmětné diskuse si ve svých názorech tzv. notovali, tedy jednali v konkludentní shodě, prezentovali obdobné názory v podstatě shodným způsobem, a to způsobem popírajícím skutečnosti svědčící o konkrétním pachateli a zpochybňujícím či bagatelizujícím jejich rozsah a dosah.
 19. Odvolací soud pak obecně v reakci na většinu námitek obhajoby opakovaně zdůrazňuje, že hodnocení důkazů je doménou toho soudu, který je provedl, tj. zpravidla soudu prvního stupně. Jestliže tomuto hodnocení nelze vytknout žádnou zásadní vadu – zejména neúplnost nebo logickou chybnost – není opravná instance (odvolací soud) oprávněna takové hodnocení důkazů a z něho vyplývající skutkové zjištění zpochybňovat a nahrazovat vlastním hodnocením. Odvolací soud v rámci své přezkumné činnosti neshledal neúplnost, nelogičnost nebo zjevnou nesprávnost či rozpor s obsahem provedených důkazů, když odůvodnění nalézacího soudu má za logické, nerozporné a pochybnosti nevzbuzující.
 20. Odvolací soud na základě podaného odvolání přezkoumal rovněž výroky o trestu u všech obžalovaných (viz. body 21. a 22. odůvodnění tohoto rozsudku).
 21. Co se týče trestu uloženého Spolku Svobodné rádio - uveřejnění rozsudku v podstatné části – výroku, v odpovídající velikosti textu na dobu nejméně 90 dní na stránkách jím provozovaného rádia, není tento dle názoru nalézacího soudu možno shledávat nepřiměřeným ve smyslu ustanovení § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu a odvolání obžalované právnické osoby Spolek Svobodné rádio, IČO: 04639855, bylo odvolacím soudem zamítnuto (rovněž s ohledem na výše uvedené skutečnosti).
 22. Obžalovaným Vladimíru Kapalovi, PhDr. Josefu Skálovi, CSc. a Ing. Jurajovi Václavíkovi uložil nalézací soud trest odnětí svobody ve výměře 8 měsíců, jehož výkon odložil na zkušební dobu
- Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

v trvání 5 let. Tento trest, resp. délku zkušební doby, již odvolací soud považuje ve shodě se státní zástupkyní i obžalovanými za nepřiměřeně přísný. Obžalovaní se sice dopustili trestného činu, za který trestní zákoník stanoví trest odnětí svobody ve výměře 6 měsíců až 3 léta, a nejedná se tak o zcela bagatelní trestnou činnost. Nicméně obžalovaní jsou osobami bezúhonnými a ve svém již poměrně dlouhém životě neměli nikdy žádné problémy s dodržováním trestněprávních norem. Odvolací soud se domnívá, že jim nelze klást k tíži ani způsob jejich obhajoby, zahrnující v to i absenci lítosti či jiné sebereflexe do té míry, jak učinil soud nalézací stanovením naprosto nepřiměřené délky zkušební doby. S ohledem na výše uvedené, pak odvolací soud v souladu s ustanovením § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. řádu napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu u obžalovaných 1., 2., a 3. (Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík) a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhodl tak, že jim při nezměněném výroku o vině přečinem dle § 405 tr. zákoníku uložil **trest odnětí svobody** ve shodné výměře **8 měsíců** jako soud nalézací, tedy těsně nad spodní hranici zákonné trestní sazby. **Zkušební dobu** pak stanovil výrazně kratší, když má tuto ve shodě se státní zástupkyní za přiměřenou **v trvání 18 měsíců**, kterou považuje s ohledem na osoby obžalovaných a závažnost jejich protiprávního jednání za přiměřenou.

23. Ze všech shora uvedených důvodů proto Městský soud v Praze rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku nelze podat odvolání, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 256e tr.ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky (§ 265c tr.ř.). Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci, na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce a nebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr.ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr.ř.). Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr.ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr.ř. nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 7. července 2023

Ing. Mgr. Hana Chaloupková v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Eva Klímová.

Obžalovaní

1. **Vladimír Kapal**, narozený 23. 3. 1949 v Praze, trvale bytem Průhon 142/1, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav,
2. **PhDr. Josef Skála, CSc.**, narozený 27. 5. 1952 v Praze, trvale bytem Londýnská 537/16, Praha 2,
3. **Ing. Juraj Václavík**, narozený 20. 3. 1960 ve Slovenské republice, trvale bytem Okr. Tř. Jány Cimrmana 480, Stará Hut',
4. právnická osoba **Spolek Svobodné rádio**, IČO: 04639855, se sídlem V Zátiší 333, Braškov,

jsou vinni, že

I. obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

dne 2. 7. 2020 v čase od 20.48 hodin se obž. Kapal jako moderátor a jím pozvaní hosté obž. Skála a obž. Václavík vystupující pod pseudonymem Jiří Šifrin vyjadřovali v rámci „diskuzního“ formátu Studio Beta Svobodného rádia provozovaného na adrese www.svobodne-radio.com (též varianta se svobodne-radio.cz) obž. Spolkem Svobodné rádio, IČO: 04639855, jako rozhovoru vedeného prostřednictvím komunikačního programu Skype a veřejné internetové sítě obž. Kapalem z přesně nezjištěného místa, obž. Skálou z místa jeho bydliště v Praze 2 a obž. Václavíkem z místa jeho bydliště ve Staré Huti, kdy rozhovor byl obž. Kapalem s vědomím ostatních obžalovaných živě vysílán a zvukový záznam o délce 1:46:35 uveřejněn jako trvale neomezeně dostupný na veřejné internetové síti na adrese Svobodného rádia v odkazu <https://svobodne-radio.com/2020-07-02-studio-beta-josef-skala-a-jiri-sifrin-katyn/> (též varianta se svobodne-radio.cz) a na kanále „Spolek Svobodné rádio“ umístěném na platformě YouTube <https://youtu.be/DhBvl5bsQ0> pod názvem *2020-07-02 – Studio Beta – Josef Skála a Jiří Šifrin – Katyn',* přičemž v průběhu rozhovoru obžalovaní ve vzájemné shodě a podpoře opakovaně veřejně odmítali, relativizovali a zlehčovali výlučnou odpovědnost komunistického Sovětského svazu za tzv. katyňský masakr, jeho samotnou podstatu, rozsah a průběh včetně označení skutečného pachatele, způsob spáchání masakru, určení a počet obětí uváděním nepravdivých, neúplných a zkreslených skutečností mj. s účelovými odkazy na údajné závěry a důkazy, které vytvořil a již použil Sovětský svaz a jiné subjekty a osoby v jeho zájmu k zatajování skutečné viny, povahy a rozsahu událostí před přiznáním odpovědnosti na nejvyšší politické úrovni Sovětským svazem a nástupnickou Ruskou federací v letech 1990, 1992 a 2010, přičemž tzv. katyňský masakr je souhrnným označením pro válečný zločin jako sérii masových vražd převážně polských válečných zajatců v počtu více než 15 tisíc a dalších obětí spáchaných na více místech v první polovině roku 1940 na příkaz komunistického vedení organizovaně a cíleně Sovětským svazem, konkrétně příslušníky sovětské tajné služby NKVD, což je notoricky známou a jasně prokázanou historickou skutečností, přičemž zejména:

obž. Kapal formálně v pozici moderátora uváděl, že vše je trošičku jinak, než se nám snaží v současné době namluvit, v poslední době se ohýbá a otáčí historie a je třeba s obžalovanými přiblížit, co se v Katyni stalo, jak to tak vypadá, celý případ byl zkonstruován nacisty za podpory polské protiruské vlády, dokumenty o vině předané Sovětským svazem měly být vyrobeny dodatečně s datovými a faktografickými nesrovnalostmi, šlo o uměle vytvořené falzum, místa vraždění označil za nesmyslná, odhalení masakru a pozdější přiznání viny prohlásil za podvod, na kterém se podíleli Chruščov, Gorbačov a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přítakání odpovědi obž. Václavíka uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

obž. Skála uváděl, že v kauze narazil na mnoho a mnoho rozporů a falzifikací v tom, jak se to podává, označil katyňský masakr opakovaně za legendu, která se dnes má za jistou a garantovanou, ale vznikla v nacistickém propagandistickém aparátu, rovněž exhumaci obětí z hromadných hrobů v roce 1943 označil za údajnou, legenda o existenci katyňského masakru měla žít pouze mezi silami na straně nacismu a u protisovětských uskupení, pozdní přiznání viny Sovětským svazem a Ruskem označil za podbízení se západním politikům a brutální přepisování ruských dějin, nalezené hromadné hroby měl za naaranžované nacistickým aparátem, uváděl, že k masovým popravám, k popravám „někde v lese“ v Sovětském svazu vůbec nedocházelo, zpochybňoval vysoký počet obětí a úřední nařízení poprav, nepravdivě uváděl, že Evropský soud pro lidská práva tzv. katyňský masakr nepotvrdil,

Gorbačov, a Jelcin jako pozdější představitelé Sovětského svazu a Ruska, hovořil o údajných manipulacích s důkazy, dotazoval se ostatních obžalovaných, zda tzv. katyňský masakr byl nebo nebyl a zda byli vinni Sověti či Němci, následně v přitakání odpovědi obž. Václavíka uvedl, že ani on si nedovede představit, že by byla viníkem sovětská strana,

tedy

veřejně popíral a zpochybňoval válečný zločin,

čímž spáchali

obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

ad I.

přechin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku,

obžalovaná právnická osoba Spolek Svobodné rádio

ad II.

přechin popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnost právnických osob a řízení proti nim, a podle § 405 tr. zákoníku,

a odsuzují se

obžalovaní Vladimír Kapal, PhDr. Josef Skála, CSc., a Ing. Juraj Václavík

za přechin ad I.

podle § 405 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 8 měsíců.

Podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku se výkon trestu odkládá na zkušební dobu 5 let.

obžalovaný Spolek Svobodné rádio

za přechin ad II.

podle § 405 tr. zákoníku a § 23 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, k trestu uveřejnění rozsudku v rozsahu výrokové části s velikostí a typem písma odpovídajícími písemnému vyhotovení rozsudku prostřednictvím veřejné internetové sítě na adrese internetového rádia Svobodné rádio www.svobodne-radio.com ve lhůtě 30 dní od právní moci rozsudku na dobu nejméně 90 dní.

Po odůvodnění vyhlášeného rozhodnutí a po poučení o opravných prostředcích:

Obžalovaný Kapal, obžalovaná PO Spolek Svobodné rádio (po poradě s obhájcem) uvádí:
Podávám odvolání do výroku o vině a trestu.

Obžalovaný PhDr. Skála, CSc. (po poradě s obhájcem) uvádí:

Podávám odvolání do výroku o vině a trestu.

Obžalovaný Ing. Václavík (po poradě s obhájcem) uvádí:

Podávám odvolání od výroku o vině a trestu.

SZ uvádí:

Ponechávám si lhůtu.

Hlavní líčení skončeno v 15:21 hodin

zapisovatelka

samosoudce

Protokol o hlavním líčení přepsán dne 16. 3. 2023, na základě zvukového záznamu.